

ABC

NOWINY CODZIENNE

PRYSKAJĄ NIECZULE LODY,
I PRZESADY SWIATEŁO CMIĄCE...
WITAJ JUTRZENKO SWOBODY,
ZBAWIENIA ZA TOBĄ SŁONCE!

A. Mickiewicz

(Oda do młodości).

Nr. 334

Warszawa, sobota 21 listopada 1936 r.

Rok XI

Drugi dzień rozprawy o Przytyk

Bezczelne przemówienia adwokatów - żydów

Żydzi atakują handel polski, a popierają spółdzielczość

LUBLIN 20. 11. telefonem od własnego korespondenta).
Drugi dzień rozprawy w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie o zajęcia w Przytyku poświęcony był całkowicie przemówieniom obrońców obu stron. Na wstępie rozprawy adw. Gajewicz prosi o głos w kwestii formalnej i komunikuje Sądowi, że w „Naszym Przeglądzie” gdzie podano skład trybunału, nazwisko sędziego Gajewicza wydrukowano Gajewicz. Adw. Gajewicz doprątuje się w tym perfidii ze strony żydów i składa sądowi egzemplarz „Naszego Przeglądu” do dyspozycji.

Adw. Kowalski: — Sprawą jest jasna. Przez przekręcenie nazwiska żydzi chcą stworzyć pozór, że skoro zasiada w sądzie sędzia tego samego nazwiska, co obrońca Polaków, zapewne krewny. Sąd taki nie może być bezstronny i musi żydów skazać.

Przewodniczący porozumiewa się z wotantami i oświadcza, że Sąd nie widzi powodów do interwencji, apeluje jednak do ławy prasowej, by tego rodzaju nieopatrzności nie zdarzały się na przyszłość. Zaznaczyć należy, że na ławie prasowej zasiada 21 dziennikarzy żydów, a tylko 4 Polaków.

W Polsce nie wolno mordować Polaków

Pierwszy z obrońców przemawia adw. Zdzitowiecki, który stwierdza, że wyrok Sądu Okręgowego, piętnujący żydów, jest przez nich ostro atakowany. Żydzi wstydzą się wyroku, który stwierdza, że oni byli stroną zaczepną i starają się pomniejszyć swoją winę. Planem żydowskim rzucenie chłopów na policję i wywołanie takiej samej masakry Polaków, jaka wydarzyła się w Odrzywole. Jednakże policja zdobyła się na zimną krew, znalazła sprawcę strzałów, a Sąd Okręgowy nie zdjął z żydów tego piętna, jakie położyły na nich zajęcia przytyckie.

Po omówieniu kwestii winy tych oskarżonych, których adw. Zdzitowiecki broni, adw. Zdzitowiecki kończy swe piękne przemówienie twierdzeniem, że nikt nas nie przekona, by w Polsce można było mordować Polaków bezkarnie. Gdyby nas tego ktoś nauczył, byłaby to czarna godzina dla Polski. Wierzę, że dzień taki i taka godzina nigdy nie nastąpi.

Czy żydów zmuszono do handlu

Po przemówieniu adw. Zdzitowieckiego rozpoczął się szereg przemówień adwokatów żydów. Pierwszy przemawiał adw. Petruszewicz, obrońca Feldberga i Haberberga, który wysunął sensacyjną tezę, że żydów w Polsce zmuszano w ciągu wieków do zajmowania się handlem. Należy zażyczyć, że adw. Petruszewicz jest ojcem znanego na terenie Wilna działacza komunistycznego.

Żydzi propagują spółdzielczość

Przemówienie adw. Margolis poświęcone było udowodnieniu, że przejęcie handlu żydowskiego przez chłopów absolutnie w niczym nie poprawi sytuacji gospo-

darczej w Polsce. Adw. Margolis wskazuje natomiast na spółdzielczość jako na drogę poprawy gospodarczej wsi i stara się wykazać, że Polacy byli stroną prowojkującą.

Żydzi w roli męczenników

Bojowe i gwałtowne przemówienie wygłosił adw. Landau ze Lwowa, głośny niegdyś obrońca Steigera, oskarżonego o zamach na prezydenta Wojciechowskiego. Wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu określa adw. Landau jako stronniczy. Ponieważ sąd inaczej odniósł się do świadków i oskarżonych żydów a inaczej do Polaków. Adw. Landau atakuje

Projekt ustawy o niepodzielności drobnych gospodarstw wiejskich

Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Rolnictwa ma w ręce na najbliższą sesję sejmową projekt ustawy o częściowym wprowadzeniu niepodzielności gospodarstw wiejskich. Projekt przewiduje

Niedzielnny numer ABC

Numer niedzielnny „ABC” będzie zawierał obfitą i ciekawą treść.

Z artykułów pragniemy wymienić artykuł prof. Kazimierza Mariana Morawskiego p. t. „W sporze z oficjalną nauką”, omawiający dyskusję przeprowadzoną w Kole Krakowskim Towarzystwa Historyków na temat ostatniej książki prof. Morawskiego o masonerii, oraz artykuł p. t. „Jak uzdrowić gospodarkę?”, napisany przez dr. Wojciecha Zaleskiego. W dziale informacyjnym nu-

szcześnie ostro adw. Kowalski go, który udowodnił, że talmud pozwala żydom zeznawać fałszywie przed sądem nieżydowskim. Podobne twierdzenia nazywa adw. Landau oszczerstwami. Natomiast świadków chrześcijan określa adw. Landau mianem krzywoprzysięzców. Broniąc osk. Frydmana, który strzelał do Polaków, adw. Landau twierdzi, że Frydman strzelał ze straszaka.

Przedstawia on żydów jako wiecznych męczenników i cierpiętników. Żydzi — woła — mają prawo żyć i pracować w Polsce, bo są tubylcami. Jeżeli Polacy nazwali Kazimierza Wielkiego — Wielkim — to uczynili również

zakaz podziału w stosunku do gospodarstw powstałych z nowo dokonanej parcelacji.

W obecnych warunkach projekt ten nie będzie miał żadnego znaczenia praktycznego, jak to uzasadniamy na str. 3-ej.

W dodatku niedzielnym, obficie ilustrowanym, znajdują Czytelnicy m. in. felieton popularno-naukowy prof. dr. Bohdana Babskiego, recenzję z wystawy prac F. Kostrzewskiego, pióra dr. Molendzińskiego oraz reportaż p. t. „Jak pracujemy”, znaną Czytelników z naszą pracą w redakcji „ABC”, wreszcie obszerny dział humoru.

dlatego, że przyjął żydów do Polski. Coby się stało — pyta adwokat — z Polakami, mieszkającymi poza granicami Polski, gdy by starano się wygłodzić ich jak żydów w Polsce? Walkę o niezależność gospodarczą Polski, nazywa żydowski adwokat — etykę dzungli. — Adw. Landau prosi o sprawiedliwy wyrok dla żydów.

Przemówienie adw. Landau wzbudziło oburzenie wśród Polaków, obecnych na sali.

Następnie przemawiał adw. M. Ettinger z Warszawy, który twierdził, że żydzi nie rozpoczęli zajęć w Przytyku, ponieważ żaden żyd kupiec nie dąży do terpienia swoich klientów.

60.000 kg. bomb na śródmieście

Wielka bitwa powietrzna nad Madrytem

Większość gmachów rządowych leży w gruzach

PARYŻ, 20. 11. — Wczoraj po południu rozegrała się nad Madrytem walka powietrzna, jedna z największych, jakie rozegrały się dotychczas. W walce po obu stronach wzięło udział 60 samolotów. Eskadra złożona z 20 trzymotorowych samolotów powstańców zrzuciła wczoraj na dzielnicę dworca północnego, pałac królewski i ministerstwo wojny oraz dzielnicę toledańską 60 tysięcy kg. bomb, których eksplozja słyszana była w promieniu 40-tu km. Dzielnice bombardowane spowite zostały w gęste kłęby dymu. Eskadry rządowa zaatakowały samoloty powstańcze, nie zdołały im jednak przeszkodzić w bom-

bardowaniu miasta. W czasie walki powietrznej jeden z samolotów powstańców stracił samolot rządu konstrukcji sowieckiej, który płonąc spadł na dach jednego z domów w dzielnicy toledańskiej. Drugi samolot rządowy spadł w dzielnicy, w której położone są główne gmachy państwowe. Szkody wyrządzone bombardowaniem są olbrzymie. Większość gmachów rządowych, m. in. ministerstwo wojny i ministerstwo spraw wewnętrznych, położone w pobliżu placu Puerta del Sol, uległo zniszczeniu. Wynik wczorajszego bombardowania wywarł na obrońcach Madrytu przegnąbające wrażenie. W kołach

powstańczych podkreślają, że zwiększenie intensywności ataków lotniczych na stolicę, jest jedynym skutecznym środkiem przełamania oporu wojsk czerwonych.

Poza tym dzień wczorajszy w Madrycie upłynął pod znakiem lokalnych akcji, które pozwoliły na rozszerzenie terenu, zajętego przez powstańców. Podejrzewane kilkakrotnie w ciągu dnia kontrataków czerwonych zostały odparte.

Na odcinku El Escorial wojska powstańcze posuwają się nieustannie naprzód.

Kuzyn królewski stracony

11 D'AYE, 20. 11. — Według wiadomości jaką nadeszła tutaj, książę Alfons de Bourbon, markiz de Squilache, kuzyn Alfonsa 13-go został stracony w więzieniu madryckim, gdzie znajdował się jako zakładnik.

Pierwsze śniegi i mrozy

Rankiem dnia wczorajszego w wileńskim oraz częściowo na Podlasiu i Polesiu panowała pogoda słoneczna i mroźna, w pozostałych zaś okolicach było pochmurno z opadami w postaci śniegu lub deszczu.

Temperatura w całym kraju obniżyła się i o godz. 7-ej wynosiła: od -12 do -7 stopni na Włocławczyźnie, Podlasiu i Polesiu oraz od -6 do plus 3 st. w pozostałych okolicach. Obfite grady notowano w dzielnicach zachodnich, środkowych i częściowo południowych.

Grubość szaty śnieżnej w Tatrach wynosi: 33 cm. na Hali Gąsienicowej i około 35 cm. na Kasprowym Wierchu. Poza tym dość gruba warstwa śniegu (ok. 20 cm.) zalega okolice Kałusza.

W Warszawie na ulicach pojawiły się oddziały bezrobotnych zaangażowanych przez Magistrat dla sprzątnięcia śniegu.

Należy się spodziewać w dalszym ciągu pogody mroźnej, z opadami śnieżnymi na południu.

Pełna tabela loterii na str. 5-ej

Walka z ciemnotą

Zamieszczony w naszym piśmie świeży list czytelniczki, która dzieli się wrażeniami, jakie odniosła przy nauczaniu w cztery oczy dorosłego analfabety, nasuwa poważne refleksje.

Tak chętnie powtarza się u nas oklepane, wyswiechtane frazesy o naszej mocarstwowości, że aż zalepiają nam oczy i nie pozwalają spojrzeć na rzeczywistość. A rzeczywistość ta wcale nie jest różowa i tysiące niedomagan wola o leczeniu na wszystkich polach naszego życia.

I zamiast sobie powiedzieć, że istotnie mocarstwem staje się jakieś państwo, gdy za mocarstwo poczytują je inne, wołamy upajać się frazesami. Za miast wielkim wysiłkiem społecznym brać się wszędzie do pracy, domagamy się olimpijskich rekordów.

Zainicjowana przez Macierzkę Szkolną walka z analfabetyzmem wśród dorosłych — to jedna z tych akcji podstawowych. Państwo analfabetów nie będzie nigdy mocarstwem. Stąd pierwotnych murzynów na szali rywalizacji międzynarodowej nie waży tyle, co jeden biały.

Sięgnijmy do cyfr. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za r. 1931, Polska liczyła wśród osób, mających ponad 10 lat wieku, około 20 proc. analfabetów. Będzie to mniej więcej odpowiadało cyfrze, zbliżonej do sześciu milionów analfabetów wśród dorosłych i dorastających. A tymczasem tak chętnie u nas lekceważona Czechosłowacja, liczy tylko 7 proc. analfabetów, a grożące nam w przyszłości rozprawą Niemcy 1,2 proc., Rosja sowiecka, przywiązująca szczególną wagę do propagandy drukowanej, chełpi się, że w ciągu lat 15 nauczono wśród dorosłych czytać i pisać 36 milionów ludzi! Choćby w tym było sporo przesady — to cyfra i tak imponuje. To też Rosja przyznaje się dziś urzędowo tylko do 10 proc. analfabetów, a w okręgach przemysłowych ledwie do 3,7 proc.!

Jakąż doniosłość umiejętności czytania i pisania u żołnierzy posłada na wypadek wojny! Pomyślny tylko! Wśród Polaków na 5 już znajdziemy jednego kalekę, gdy wśród Niemców jeden taki kaleka trafi się dopiero na 83! Ten stan analfabetyzmu w

Polsce — to wymowne świadectwo dla doktrynerstwa i niedolności tych czynników, które miały rację trzymającą wpływ na kształtowanie szkolnictwa powszechnego i kursów dla dorosłych! Nie dziwne go przeto, że przedstawicielka tych czynników, b. referentka komisji oświatowej sejmowej, p. posłanka Jaworska powitała inicjatywę społeczną „Lacierzy nauczania analfabetów w cztery oczy z nieukrywaną irytacją.

Przecież rozbudowa naszego szkolnictwa powszechnego pod wpływem doktryn wolno mularskich, grasujących we Francji, poszła pod naciskiem Związku Nauczycielstwa Szkół Powszechnych po linii tworzenia istnych „akademii” powszechnych w miastach kosztem zaniedbania szkolnictwa powszechnego na wsi. Wskutek tego miasta kształciły falangi niedouków, którym na drodze „wiedzy” patronowali naogół równie niedouczeni przewodnicy, a wieś zostaje stopniowo pozbawiona szkoły i oddana na pastwę analfabetyzmu.

Taki ustrój szkoły powszechnej łatwo mógł sobie zdobyć

popularność wśród mało ideowych sfer pomiędzy nauczycielstwem, boć znacznie przyjemniej i łatwiej mieszkać w mieście, niż na wsi i znacznie milej „wykładać” w akademii, niż uczyć dzieciaki, a w wolnych chwilach i dorosłych na wsi czytać i pisać. Ale trudno opędzić się przekonaniu, że właściwe w Polsce zadanie nauczyciela szkół powszechnych, zostało ku niekorzyści zalanej szkodzić narodowi, wypaczone.

Dziś musimy akcją społeczną latać dziury, poczynione w polskim dziele oświaty przez niedowarzonych reformatorów i „mocarstwowych” doktrynerów. Nie dziwne, że sprawy dzisiejszego stanu woła dalej zamykać oczy na rzeczywistość i... odstręczać próbując ogół od akcji społecznej, przedsięwziętej przez Macierzkę Szkolną.

A tymczasem to jedyny sposób choćby częściowego zaradzenia złu, skoro nasze „akademie” powszechne i ich protektorzy woła dzieciom miejskim przewracać w głowach programami i bolszewizującym „Płomykiem”, niż chłopów i dzieci wiejskie uczyć mozolnie alfabetu. T. G.

Trybuna naszych Czytelników

Front antyżydowski na Pomorzu

Pisze p. Roman Stamm, prezes Tow. Kupców w Chojnicach

Otrzymujemy od p. Romana Stamma prezesa Tow. Kupców w Chojnicach następujący list:

W tych dniach obradował zjazd kupiectwa polskiego z całego Pomorza. Zrezerwowane kupiectwo pomorskie jest szczerze wdzięczne „A. B. C.” za podjęcie domiesłej inicjatywy w sprawie unormowania stosunków w zawadzie handlowej, stanowiącym rdzeń stanu średniego.

Powstają w okół nas groźne przemiany, rezultatem których jest dystansowanie nas pod względem gospodarczym na coraz niebezpieczniejszą odległość w społeczeństwie pomorskim, gdzie typ kupca jest uosobieniem wielkich cnót obywatelskich, budzą się zdrowe objawy ducha narodowego. Oto szereg towarzyszy powiatowych postanowiło nie dopuścić kupców niechrześcijańskich na jarmarki i targi. Front antyżydowski obejmuje również placę demokracji. Kapitałnym problemem, jeśli chodzi o ożywienie gospodarcze, jest zagadnienie rentowności. Na tej płaszczyźnie toczyć się musi solidarna akcja sprzedawcy z rolnikiem, osadnikiem, jako nabywcą. Z wyjątkiem Gdyni, rynek pomorski jest nasilony we wszystkich branżach. Napływające stale falangi młodego pokolenia kupieckiego stara się Związek Kupców skierować na pograniczne powiaty woj. war-

szawskiego. Pewien zasób kapitału pozwoli na uruchomienie własnej, niezależnej placówki. Takich warsztatów ustawicznie przybywa i to wywołuje najlepsze nadzieje na przyszłość.

Jak sprytny żyd drwi sobie z władz skarbowych

Śląskie władze skarbowe mają nielada kłopot z znanym na terenie Katowic kupcem wyznania mojżeszowego, p. Jerzym Künstlerem zalega.

Jego wspaniałe urządzone 7-pokojowe mieszkanie, okazało się tylko... oddane mu w użytkowanie przez osobę trzecią, która od niego całe urządzenie nabyła. Nawet drobne figurki ozdobne nie stanowią własności p. Künstlera. Żalować należy, że władze skarbowe nie mają do swojej dyspozycji jakich jasnowidzów, którzyby zdołali rozwiązać zagadkę bytu takich, jak p. Künstler.

ger kupców i w stosownej chwili uprzedzali władze o dematerializacji ich majątku.

Nadmienić należy, że wypadek z p. Künstlerem nie jest bynajmniej odosobniony. W swoim czasie kupiec ten uważany był za nader ustosunkowanego, co odzwierciedliło się chociażby w tym że został on mianowany nadzorcą sądowym huty „Pokój” i przez kilka dni funkcje te pełnił. Może pod naciskiem opinii publicznej zostaną ujawnione jakie źródła, w których Skarb znalazłby pokrycie swoich do p. Künstlera pretensyj.

W Wilnie sytuacja bez zmian Blokada i głodówka trwa

(Od własnego korespondenta ABC)

Od dwóch dni przeszło 1000 akademików, zamkniętych w Domu Akademickim w Wilnie, izolowało się od świata, nie odpowiadając na telefony i nie przyjmując żadnych paczek żywnościowych.

Na gmachu wisi transparent: „Dziękujemy Wilno, paczek żywnościowych nie przyjmujemy, ogłaszamy głodówkę”.

Jedynie wiadomości dochodzą w postaci oficjalnych komunikatów, nadawanych przez blokadę domu raz na dzień do redakcji pisma, popierających akcję młodzieży.

Wiadomość o głodówce wywołała wielkie poruszenie na mieście i zrozumiały niepokój rodziców zamkniętej młodzieży.

Skape racje żywnościowe dziś się skończyły, jutro zapanuje głód...

Warunki, w których przebywa młodzież, po 8 — 10 osób w ma-

łych pokojach, również muszą być znacznie wyczerpywać młodzież.

To też całe społeczeństwo wileńskie z niecierpliwością oczekiwało na decyzję Senatu i Rektora, sądząc, że będzie ona przychylna i konflikt młodzieży z władzami uniwersyteckimi zażegnany.

Niestety, Rektor zajął stanowisko inne, a mianowicie w odczynie wczoraj wydanej do młodzieży, twierdzi, iż swej decyzji — nie uwzględnienia postulatów młodzieży akademickiej nie zmieni. Rozsądzenie żydów i Polaków mogłoby nastąpić jedynie za obojętną zgodą, której żydzi na konferencji z Rektorem nie wyrazili.

Wobec takiej sytuacji społeczeństwo wileńskie, a w pierwszym rzędzie matki „zablokowanej” młodzieży rozpoczęły akcję interwencyjną. Wyłoniona delegacja udała się do J. E. Arcybiskupa Jastrzykowskiego z prośbą o skuteczną interwencję u Rektora oraz do p. wojewody, któremu przedstawiono groźną sytuację, jaka się wobec nieprzejednanego stanowiska Rektora wytworzyła.

Delegacja matek została przyjęta również przez Rektora, lecz żadnej konkretnej odpowiedzi nie otrzymała.

Wobec tego w imieniu matek zostały wysłane depeze do ministra W. R. i O. P. oraz do generała Rydza - Smigłego z przedstawieniem wytworzonej sytuacji i z prośbą o taką interwencję, która by zaspokoila słuszne żądania młodzieży.

Dzisiaj odbędzie się wielkie zebranie rodziców i opiekunów młodzieży, na którym ułożony będzie dalszy plan interwencyjny, a m. in. wystosowany memoriał do ministra Świętosławskiego.

W godzinach rannych dnia dzisiejszego w pewnym momencie zabrakło wody i przez parę godzin jej nie było w Domu Akademickim. Wicewojewodzie Zarząd Miejski komunikował, iż przerwa spowodowana była uszkodzeniem pompy.

Nadany z blokady komunikat głosi, jakkolwiek większość czuje się dobrze, jest jednak już kilka zastąpić spowodowanych głodem i wyczerpaniem. Z. K.

Nabożeństwo na intencję akademików

W czwartek o godz. 5.30 rano oraz w piątek o godz. 8 rano w kościele św. Jakóba odprawiono nabożeństwa na intencję młodzieży zamkniętej w domu akademickim.

Prefekci interwenują u Arcybiskupa

Księża prefekci wileńscy zaniepokojeni sytuacją studentów zamkniętych w domu akademickim, zwrócili się do J. E. ks. biskupa metropolity Jastrzykowskiego z prośbą o interwencję u właściwych władz.

Paczki żywnościowe dla bezrobotnych

W komunikacie wydanym przez studentów blokujących dom akademicki, młodzież akademicka zwraca się do wszystkich tych, którzy chcieli ofiarować paczki żywnościowe z prośbą o przeznaczenie ich na pomoc dla bezrobotnych Polaków.

Żydzi powrócili do getta

W związku z wypadkami usuwania żydów z lokalów publicznych, od paru dni żydzi nie pojawiają się w kawiarniach i cukierniach. Również centrum miasta jest coraz rzadziej nawiedzane przez żydów. Po ulicach Wilna krążą patroli policyjne.

Wiek starszego społeczeństwa

Przed domem akademickim gromadzą się ustawicznie mieszkańcy Wilna. Około godz. 18-19 grupa kilkuset osób ze starszego społeczeństwa zorganizowała improwizowany wiec przed domem akademickim, wnosząc okrzyki

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA Dewizy: Berlin 212.78; Bruksela 89.85; Londyn 25.98; Nowy Jork 5.31; Paryż 24.72; Praga 18.78; Zurych 122.15; Mediolan 28.10.

Papiery procentowe: 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 474.00 (1.000 i 500 dol.) 474.00 (kupon od 1.000 dol.) równa się 48.68 zł.; 3 proc. pożycz. prem. inwest. I em. 65.50, II em. 65.00; 6 pr. pożycz. dolar. 69.00 (w proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V — 48.90 — 48.75; 3 proc. L. Z. Warszaw (1933 r.) 54.00 — 54.50 — 54.25 (1.000 zł.) 54.25 — 54.75.

Akcje: Bank Polski 111.00; Węgiel 15.75; Lilpop 14.50; Ostrowiec 29.00; Starachowice 35.50.

Tendencja dla dewiz przeważnie mocniejsza, dla pożyczek państwowych słabsza, dla listów zastawnych i akcji niejednołata.

W obrotach prywatnych: 4 proc. pożycz. konsolidacyjna (grubsze) 50.75 50.50 — 50.75 (drobne) 49.75 — 49.38 — 49.75; 3 proc. renta ziemiska (grubsze) 72.00 — 73.00; pożyczki dolarowe: 8 proc. pożycz. z r. 1925 (Dillonowska) 71.75 — 72.00 (w proc.); 7 proc. pożycz. śląska 61.50 (w proc.); 7 proc.

GIEŁDA ZBOŻOWA Pszenica jednolita 26.00 — 26.50, pszenica zbiorowa 25.00 — 25.50, żyto eksportowe 18.75, żyto I st. 18.75 — 19.00, żyto II st. 18.50 — 18.75 owies eksportowy 10.75 — 11.00; owies I st. 16.25 — 16.75; owies II st. 15.75 — 16.25; jęczmień browarny 25.75 — 26.75, jęczmień I st. 21.75 — 22.25, jęczmień II st. 21.00 — 22.00, jęczmień III st. 17.90 — 19.50, groch polny 21.00 — 22.00, groch Victoria 28.00 — 30.00; wyka 19.00 — 19.50, peluska 19.50 — 21.50; lubin niebieski 7.85 — 9.25; lubin żółty 13.00 — 13.50; rzepak zimowy i letni 44.00 — 45.00, mąka pszen na I gat. 42.00 — 43.00, mąka pszen na II gat. 40.50 — 41.50; mąka żytnia I gat. 28.00 — 29.00; mąka żytnia II gat. 27.00 — 28.00; otręby pszenne 13.00 — 13.50; otręby żytnie 12.00 — 12.50; mak niebieski 71.00 — 73.00; koźczyka czerwona b. kan. 95.00 — 110.00; kończyka czerwona b. kan. o czyst. 97 proc. 125.00 — 135.00; kuchyniana biała 100.00 — 120.00; kucheniana 20.00 — 20.50; ziemniaki jadalne 3.50 — 4.00. Ogólny obrót 1702 zyto 285. Uspokojenie spokojne.

„To złodziejstwo!” „Unieważnić gonitwę!”

wołano na torze

Ktoś podpalił trybunę sędziowską

Epilog niezwykłych zajęć na torze wyścigowym w dniu 8 lipca bieżącego roku był przedmiotem wczorajszej rozprawy w Sądzie Okręgowym.

W czasie odbywających się wyścigów publiczność zajmująca droższe miejsca zaczęła głośno protestować po zakończeniu siódmej gonitwy, wołając, że start był nieprawidłowy, wobec czego należy unieważnić bieg i zwrócić pieniądze totalizatorowiczom. Okrzyki, jakie padły z trybun dla publiczności, pochwyliły tłumy ludzi znajdujących się na tańszych miejscach — stojących. Nim kilku obecnych policjantów i kontrolerów Tow. Wyścigów zdążyło przeszkodzić tłum wybiegł na tor w kierunku trybun sędziowskich. Rej w tłumie wodzili Henryk Słepowroński i Aleksandra Sosnowska, którzy wzywali ludzi do demolowania kas totalizatora i zniszczenia trybuny sędziowskiej. Na torze zapanował nieopisany zamęt. Podnieceni gracze gwiżdżali, krzyśleli „To złodziejstwo! Oddawać pieniądze! Unieważnić gonitwę! — Ktoś podpalił trybunę sędziowską, lecz pożar w zarodku zgaszono. Policja zatrzymała kilku awanturników. Tłum próbował jednak odbić aresztowanych, rzucając na policjantów kamienie i żwir. Gdy wreszcie wezwane rezerwy policyjne zaprowadziły porządek, okazało się, iż w kasach biletowych wybito 108 szyb, poprzetrwano liczne tablice i słupy, zniszczono trybunę i t. p.

Przed Sądem Okręgowym oprócz Sosnowskiej i Słepowrońskiego stanęło kilku awanturników schwytych na gorącym uczynku. Oskarżeni o wywołanie zbiegowiska, czynny opór policji, zniszczenie cudzego mienia i o udział w rozruchach nie przyznali się do winy. Sosnowska dowodziła iż nie brała udziału w awanturnictwie, a tylko oburzona niesprawiedliwością sędziów, głośno protestowała. W toku rozprawy okazało się, że Słepowroński przeszkadzał strażakom gasić pożar, jednego z nich uderzył deską po gło-

wie, lecz natychmiast został aresztowany.

Sąd skazał Sosnowską i Słepowrońskiego po półtora roku więzienia, nakazując natychmiastowe aresztowanie skazanych i osadzenie ich w więzieniu. Pozostali oskarżeni otrzymali kary po roku więzienia z zawieszeniem wykonania.

„Szkoła wásów”

Komedia-opera Dmuszewskiego w Teatrze Wyobraźni

Polskie Radio wprowadza do programów nowy typ audycji — „Kuranty staroświeckie”, w którym nadawane będą obrazy z dawnych czasów, wydobyte z ciekawych, zapomnianych sztuk, z powieści, z pamiętników i t. p.

Pierwszą tego rodzaju audycję nadaje Polskie Radio dnia 22. 11. o godzinie 16.30. Będzie to komedia-opera „Szkoła wásów” napisana przez Ludwika Dmuszewskiego, a osnuta na motywach piosenek z XVIII i początku XIX wieku. Audycję poprowadzi Leon Schiller.

Ludwik Dmuszewski, urodzony w 1777 roku, syn oficera kawalerii na-

rodowej Stanisława Augusta, urzędował w kancelarii Rudy Najwyższej, gospodarował z ojcem na wsi, a w roku 1800 wstąpił do trupy Województwa Białostockiego, by oddać większą część życia poświęcić scenie: aktor i reżyser, później dyrektor Teatru Narodowego, wreszcie członek dyrekcji rządowej teatrów warszawskich, był magna pars ruchu teatralnego w okresie wojen napoleońskich i Księstwa Warszawskiego w dobre przedlistopadowej. Napisał około 150 sztuk dramatycznych, przeważnie, ówczesnym zrywaniem, przerobionych z utworów obcych. Pośród tej olbrzymiej twórczości łatwej i przemijającej, szczególnie ciekawe są jego komedia-opery z epoki napoleońskiej, pełne owych drobniaków charakterystycznych, które jego zapomnianym utworom, użyczają wdzięku.

Nareszcie koniec z „żydowską sobotą”

Komisarz Rządu m. st. Warszawy podpisał zarządzenie o godzinach handlu w Warszawie. Sklepy mogą być otwarte w soboty najpóźniej do godz. 19 i pół. Wyjątek pod tym względem stanowić będą jedynie okresy przedświąteczne przed Bożym Narodzeniem i Wielkanocą.

Aresztowanie żyda - oszusta

Władze aresztowały oszusta - żyda, Hermana Szafira, urzędnika Powszechnego Banku Związkowego. Szafir jest pod zarzutem fałszowania dowodów bankowych, przy pomocy których przelał na swoje konto, otworzone pod fikcyjnym nazwiskiem, 40 tysięcy złotych. Przez jednego ze swoich pomocników Szafir usiłował podjąć tę sumę i zbiec do Argentyny.

Zderzenie autobusu z autem

W pobliżu wsi Łekowa, na szosie Belchatów — Kamięński, autobus ciężarowy z Łodzi, należący do Arona Rozencałwa, wpadł na auto prywatne Andrzeja Sobczyka, powodując ciężkie zranienie szofera i lżejsze dwóch osób oraz poważne uszkodzenie auta.

Autobus został również uszkodzony. Kto ponosi winę wypadku, ustali śledztwo.

Pożar młyna

W Buśni powiatu święckiego, spłonął wielki młyn wraz z maszynami i zapasami zboża. Straty wynoszą przeszło 30 000 zł. Przyczyną pożaru narazie nieustalona.

Kartel papierniczy przedłużony do końca 1939 r.

Umowa kartelowa papierni polskich została w ostatnich dniach przedłużona na okres do końca 1939 roku. Nowa umowa kontyngentowa ma nieco węższe ramy, gdyż poza syndykatem zostały częstochowska fabryka papieru oraz dwie małe fabryki. W dotychczasowym podziale kontyngentów między poszczególne fabryki papieru zaszyły dość duże zmiany. Mianowicie: fabryka Steinhagen i Saenger ma podwyższony kontyngent przeciętnie do 33 proc. udziałów, a Kluczeńska Fabryka papieru do około 12 proc., natomiast udział Mirkowskiej Fabryki Papieru uległ zmniejszeniu.

Ferie akademickie w Warszawie i na prowincji

Ze względu na to, że na większości wyższych uczelni zajęcia w trzymestrze jesiennym uległy znacznym przerwom, wskutek sowania sprawa określenia terminu ferij tegorocznych Bożego Narodzenia. Nie jest wykluczone, iż ferie na uczelniach prowincjonalnych zostaną skrócone. Na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego w Warszawie wykłady zawieszono będą w dniu 12 grudnia, zaś ferie Bożego Narodzenia potrwać do dnia 7 stycznia. Na Politechnice Warszawskiej zimowa przerwa między trzymestrowa potrwa od 20 grudnia do 7 stycznia.

M CHAŁ WSZERAD

53)

PANI PREZES i S-KA Powieść obyczajowa

Turawski milczał jednak, nie odpowiadając nie na te tyradę. Chciał, żeby Morisot powiedział coś więcej, odkrył lepiej swe karty, czuł bowiem, że za tym patosem kryje się jakaś gra, w którą zdecydowano się wciągnąć jego, jako już zupełnie pewnego człowieka.

— Otóż, towarzyszu Turawski — odezwał się znowu Morisot, biorąc widać milczenie, za przejaw skromności. — Przypominacie sobie zapewne naszą dzisiejszą rozmowę. To są rzeczy, które mnie pasjonują, chciałbym więc usłyszeć wasze zdanie o udziale w naszym ruchu osób, być może, zewnętrznie niezbyt do niego pasujących. Zapewniam was wszakże, że są to zupełnie, bez reszty, nasi ludzie i nasze też wyznają idee!

— Tędy go wiedli — pomyślał major — wcale sprytna bestia, chce mnie na żydach przytapać. — Uśmiechnął się... Gra była zbyt przejrzyta.

— Zdaniem moim, towarzyszu Morisot — mówił powoli z namysłem, obmyślając ewentualną dyskusję. — Jeżeli moje skromne zdanie coś tu znaczyć może, znaczyć, w partii —

podkreślił z naciskiem — należałoby unikać przynależności osób, należących do klas kapitalistycznych, jednakowoż uważam, że są możliwe wyjątki, gdy ludzie pracują w tamtych sferach, jako awangardy walującego proletariatu. Rola ich wtedy jest oczywiście trudniejsza, tem więcej jednak pochwały godna, bez względu na przynależności klasy, a tym bardziej jakkolwiek rasowe względy muszą być z góry wykluczone!

— Otóż to, otóż to właśnie — rozpromienił się Morisot. Nie zawiódłem się na was, towarzyszu Turawski. Posiadacie naprawdę umysł postępowy, wolny od wszelkich przesądów religijnych i rasowych. Brawo, wieszczę! A szczerze mówiąc, byłem nieco zaniepokojony. Ci Polacy, to barbarzyńcy. Zawsze te zacofane rasowe poglądy. W 90 proc. urodzeni antysemita. Bardzo się tego u was obawiałem, choć na podstawie moich obserwacji tego nie mogłem ustalić. To dobrze, to bardzo dobrze. Wobec tego możemy jechać. Czeka was dziś wielki dzień!

Wyszli na ulicę. Tu Morisot skinął na jednego z bojowców, pilnujących zebrania. Ten szybkim krokiem znikł za rogiem ulicy. Za chwilę wrócił — na stopniach luksusowej limuzyny o kształtach aerodynamicznych, ostalaj t p wozów, wystawiony właśnie w dorocznym salonie automobilowym. Przy kierownicy siedział szofer w dyskretnej liberii.

— Mamy przed sobą trochę drogi — wyjaśnił Morisot, zapraszając Turawskiego do auta. — Nie, to nie moje auto — dorzucił, widząc pytające spojrzenie — to oddane nam do dyspozycji przez jednego z naszych przyjaciół. Dziękuję, towa-

rzyszu — zwrócił się do bojowca, stojącego na baczności z zacisniętą pięścią. — Zastąpił się dobrze partii! Les soviets partout — wykrzyknął i zniknął w głąbi samochodu, rozsiadając się z widoczną przyjemnością na poduszkach.

Szofer znał widać cel ich drogi, ruszył bowiem bez pytania, ostro, zwiększając coraz bardziej pęd. We wnętrzu auta nie czuło się szybkości, można ją było skontrolować tylko patrząc na mijane przez nich drzewa uliczne i domy. Padł deszcz, zwykły listopadowy deszcz paryski, przemijający do głębi. W samochodzie było zacisznie i ciepło. Koła ślizgały się lekko na mokrym asfalcie, motor pracował prawie bez szmeru. Morisot, uspokojony deklaracją majora, stracił ochotę do dalszej rozmowy, wyciągnął się lepiej i zaczął pochrapywać.

Towarzyszowi jego nie zbierało się jednak na sen. Czując się podniecony dokonaniem na zebraniu odkryciem, rozmową z Morisotem, a przede wszystkim świadomością, że plan jego zaczyna wydawać owoce. Jeżeli wszystko pójdzie tak dalek, to może nie tylko uda mu się dowiedzieć, kto jest szpiegiem, ale i wybaćć inne tajemnice, dotyczące zamiarów Kominternu względem Polski. Oswoił się zupełnie ze swoją rolą, przestał w niej widzieć jakkolwiek ryzyko, pragnął tylko jak najprędzej dopiąć swego. Na tym zebraniu zobaczył się z Lewinem, może uda się go wyciągnąć na jakieś konkretniejsze wyrzucenie. Każdy obrót kół zbliżał go do tego celu, a jednak niecierpliwił się, chciał, żeby to było już, piorunem, by mógł działać dalej!

[D. c. 2.]

Polemika

„Czas“ pisząc o współdziałaniu Włoch i Niemiec na terenie Hiszpanii dochodzi do następujących wniosków:

Czy ten zarys antybolszewickiego bloku, rozszerzy swoje podstawy i rozwine swoją działalność także poza obręb hiszpańskiego problemu, — tego jeszcze obecnie przewidzieć nie można, — ale nawet w swoich teraźniejszych granicach, stanowi on czynnik polityki europejskiej, który w dziedzinie międzynarodowej niejednokrotnie zawazył na szali, — a przede wszystkim zahamuje ekspansję rosyjskiego komunizmu. Tak akcja może niewątpliwie oddać poważne usługi sprawie powszechnego pokoju, a w swym ideologicznym ujęciu usowa w mglistą dal widmo bolszewickiego przewrotu.

Staruszkowia „Czasu“ przegapił jedynie fakt, że porozumienie to wzmacnia wpływy niemiec kie w Europie, a więc jest niebezpieczne dla Polski.

Oddzielne miejsca dla żydów

Cał. Mackiewicz podaje taki słuszny sposób rozwiązania sprawy oddzielnego siedzenia żydów:

Myszę, że musi się skończyć na rozporządzeniu Senatu, że audytoria podzielone będą pomiędzy studenckie organizacje. Występując z tą propozycją. Dany odcinek należy przeznaczyć Br. Pomocy, inny Samopomocy, jeden Kołu Prawników, drugi żydowskiemu prawniczemu kołu naukowemu. W laboratoriach o ograniczonych ilościach miejsc można pójść dalej i rozsadzić studentów imiennie.

Wreszcie są organizacje takie jak „Rodzenie i inne, które o ile można wynioskować ze sprawozdań z wieców życzą sobie siedzieć z żydami razem. Te mogą zawrzeć spółkę z odpowiednimi żydowskimi organizacjami i świecić przykładem dobrych stosunków.

Tęgo rodzaju stan rzeczy byłby całkowicie zgodny z równouprawnieniem. Każdyby siedział na miejscach wyznaczonych organizacji do której sam dobrowolnie się zapisał. Ograniczenie swobody obywatelskiej nie byłoby większe niż te, moce którego muszę w teatrze, lub na odczytach zajmując miejsce, które mam wypisane na bilecie.

Na ten sam temat pisze „Kurier Zachodni“:

Nie bardzo rozumiemy, dlaczego z takim oporem władze uniwersyteckie przeciwstawiają się temu żądaniu, a żydzi — czują nim dotknięci. Przecież przy dzisiejszym wzroście prądów antysemitycznych bezoporne siasiedztwo Polaków i żydów na ławach uniwersyteckich, może być przyczyną starć wcale nie pożądaných.

Jeżeli chodzi o mowę o żydów — to przecież stale głoszą oni o swej wyższości nad „gojami“. Więc raczej powinni być zadowoleni, że mogą uniknąć styczności z tymi, którym w chwilach adenerowania wymyślają słowa zgola nieparlamentarnymi. Więc skąd te sprzeciwy magnificencji pp. rektorów i żydowskich studentów?

Jedną z ostatnich fotografii Salengro, który popelnil samobójstwo wskutek rewelacji prasy o jego przeszłości z czasów wielkiej wojny.

Niemcy wstrzymały dowóz owoców południowych

Niemcy przestrzegają przepisów dewizowych z coraz większą surowością, dając do przywozu tylko na prawdę najkonieczniejszych towarów. Ostatnio w związku ze zbliżającymi się świętami a więc i z wzmocnionym zakupem owoców południowych, zostali zabroniony dowóz pomarańczy i owoców południowych, a rynek krajowy ma być obslony wyłącznie niemieckimi owocami.

Władysław Studnicki skazany

W Sądzie Grodzkim XIII oddziału odbyła się sprawa Władysława Studnickiego o obrazę adwokata. W cza sie jednej z rozpraw sądowych, gdzie p. Studnicki był świadkiem, odczytał się w poczekalni Sądu obrazliwym zwrotem do pełnomocnika jednej ze stron.

Sąd Grodzki po kilkogodzinnej rozprawie skazał p. Studnickiego na 500 zł. grzywny, podkreślając, że jedynie w nagli na podestacy wiek (68 lat) oskarżonego wymierza mu karę grzywny.

Jak żydy łódzkie zabijają polski przemysł?

(Od własnego korespondenta ABC)

Łódź, w listopadzie.

Pan M. z zawodu technik włókienniczy. Polak, pracował przez szereg lat w wielkich fabrykach bawełnianych w Łodzi. Cieszył się opinią świętego fachowca. Żyjąc skromnie zaoszczędził kilkanaście tysięcy złotych, rzucił posadę w fabryce i zabrał sobie niewielką tkalnię, w której zaczął wyrabiać tkaniny specjalne, wymagające nadzwyczaj staranne go wykonania, gdyż używa się ich do celów laboratoryjnych, technicznych, i t. p. Osobiście kieruje swoją fabryczką, osobiście dogląda pracy kilkunastu swoich pracowników, sam odwiedza klientów, załatwia korespondencję. Jednym słowem stworzył warsztat pracy zdrowy i bardzo potrzebny.

Dla Polaka zabrakło
Przedzę kupował od początku w jednej i tej samej przedziałni bawełny. Był dobrym klientem, płacił regularnie, nie było z nim żadnych kłopotów, więc przedziałnia szła mu na rękę. Uwzględniano jego specjalne życzenia co do gatunku przedzedy, starano się utrzymać go jako klienta.

Wszystko to skończyło się, gdy wprowadzono reglamentację dewizową i kontyngenty bawełny. Pewnego dnia w maju czy czerwcu p. M. przychodził, jak zwykle z zamówieniem do przedziałni. Tyle i tyle tysięcy kilo przedzedy.

Żydy w przedziałni kręcą głowami, szepczą sobie coś na ucho, zaglądają do książek i papierów — wreszcie oświadczenia panu M. — Bardzo nam przykro, ale przedzedy nie możemy panu sprzedać.

— Dlaczego — co się stało?
— Zabrakło. Dostajemy teraz mało bawełny, z dewizami też jest kłopot. Starcza nam zaledwie dla najdawniejszych i najpoważniejszych klientów... Chyba, że pan ma stosunki w Warszawie i wystara się dla siebie o prawo przywozu bawełny, to my damy panu za nie taką samą ilość przedzedy.

— Ależ ja mam zamówienia pilne. Muszę je wykonać. A stosunków takich, żeby mógł dostać prawo przywozu bawełny, nie mam. To już wolałbym postarać się wprost o prawo przywozu gotowej przedzedy np. z Anglii.

Dał pan pozwolenie!

— Na przedzę panu zapewne pozwolenia nie dadzą. Nasz kartel zaprotestowałby przeciw marowaniu dewiz na zakup produktu, który jest wyrabiany w kraju. Bawełna to co innego. Kto tylko może otrzymać pozwolenie na przywóz jest przez nas mile widziany. Przyjmujemy bawełnę i dajemy przedzę. Dopłaca pan tylko różnicę ceny.

— Dobrze, spróbuję starać się o bawełnę, ale dajcie mi tymczasem trochę przedzedy, bo inaczej musiałbym zamknąć moją fabrykę i stracić całą klientelę.

— Niestety, nie na to nie poradzimy. Przedzedy nie mamy.

— Wiem przecież, że otrzymalście przydział bawełny, zaledwie o 10 proc. mniejszy niż w poprzednich miesiącach wprowadzaliście, gdy nie było kontyngentów. Możecie więc wszystkich klientów obdzielić, sprzedając im takie same ilości przedzedy, jakie wtedy kupowali, potrącając tylko 10 proc., t. j. tyle, ile wam ministerstwo potrąciło bawełny.

Dowiedzenia!

— Niech nas pan nie uczy, co mamy robić! Nie mamy przedzedy i nie ma takiego prawa, że musimy panu przedzę sprzedać. Do widzenia się z szanownym panem.

Pan M. przez pięć miesięcy nie mógł kupić w Łodzi ani kilograma przedzedy w żadnej przedziałni. Z trudem po paskarskiej cenie zdobył jej pewną ilość u żydowskich handlarzy. Jędział do Warszawy, przedkładał różnym urzędnikom ministerialnym i przywozowym, że tak nie można. Ze z chwilą gdy się ograniczyli import bawełny i gdy przydziela się ją tylko przedziałniom, należącym do kartelu, to przecież trzeba ustanowić jakąś kontrolę

nad tym, co ci przedziałni robia z tą bawełną, komu sprzedają i czy w ogóle sprzedają wyprodukowaną z niej przedzę. Jeśli takiej kontroli nie ma, to przedziałni zabiorą się do paskowania przedzedy i zaczną ją wypuszczać na rynek przez podstępnych pośredników. Pojawi się fałszuszkowy handel przedzedy — zresztą już się pojawił.

Sluchano cierpliwie, obiecywano zainteresować się, ale nic nie zrobiono. Wydano tylko „zalecenie“ dla kartelu, żeby dołożył starań, aby należący do kartelu przedziałni „starali się“ zaspakajając zapotrzebowanie przetwórców przedzedy w takich samych rozmiarach, jak w roku ubiegłym.

redukując sprzedaż tylko o tyle, o ile zredukowane zostały przydziały bawełny.

Członkowie kartelu, oczywiście, już leca zastosować się do zalecenia Ministerstwa... zwłaszcza gdy przetwórcą przedzedy jest przedsiębiorca polski.

Skargi drobnych wytwórców

Z Małopolski, z Kresów i z innych stron kraju docierają do Łodzi rozpaczliwe skargi przedsiębiorców, wyrabiających kilimy, tkaniny ludowe i t. p., że warszaty swoje muszą zamykać, ponieważ fabrykanci łódzcy odmawiają im sprzedaży przedzedy. Nic dziwnego, przedza gra ro-

Dowództwo hiszpańskiej Legii cudzoziemskiej: plk. Yague w towarzystwie członków sztabu kpt. Morato (na lewo) i mjr. Martina (w środku).

Dynamit rozwiąże kwestię żydowską tak twierdzi korespondent angielskiego dziennika

Angielski korespondent dziennika „Sunday Chronicle“ zamieścił na łamach tego pisma obszerną korespondencję z Polski, w której rozpatruje m. in. kwestię żydowską. Czytamy tam: „Jedną z przyczyn, dla których przybyłem do Polski to pragnienie ujrzania wreszcie głównego ghetta europejskiego, które jest w Warszawie. Jest to widok, który robi największe wrażenie, większe, niż cokolwiek innego w Polsce. I wogóle nie na świecie nie przepełniło mnie tak głęboko melancholią, jak warszawska żydowska dzielnica. Widziałem „alumnów“ Glasgowa, niechlujstwo arabskich osiedli, najplagawsze dzielnice Marsylii. Były to miasta-ogrady w porównaniu z Nalewkami.

Domy są wysokie, często drewniane(!), inkrustowane brudem. Z otwartych okien wychodzi odór stuletniego niechlujstwa. W uliczkach i ściekach roi się od mężczyzn, kobiet i dzieci, tak zdegenerowanych przez nędzę, choroby i niedolę, że trudno poznać, czy to są ludzkie istoty. Masz wrażenie, że wolałbyś mieszkać w klatce z dzikimi zwierzętami, niż z takimi ludźmi.

W takim stanie rzeczy doszedłem do przekonania, że problem żydowski w Polsce może rozwiązać tylko dyktatura, wyteżona higiena, radykalny system wychowania, połączone z wielką ilością dynamitu, ażeby wysadzić w powietrze te zarządzone dzielnice.

Za co usunięto pp. Landaua i Breita?

W kołach gospodarczych mówią, że przyczyną usunięcia z Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych pp. Landaua i Breita było sprawozdanie podane w kwartalniku „Konjunktura Gospodarcza“, a zwłaszcza w ustępie ze sprawozdania o stanie rynku pieniężnego i lokacyjnego. W sprawozdaniu tym, które wyszło z pod pióra pp. Landaua i Breita, czytamy m. in.: „Pod wielu względami analogicznych skutków należałoby oczekiwać od akcji inwestycyjnej Rządu, opartej w dość dużym zakresie o nowo utworzoną siłę nabywczą. Akcję tę rozwija Rząd mniej więcej już od maja, szczytowej jej napięci przypada na lipiec i sierpień. Finansowych podstaw dostarcza jej w zasadzie

Uroczyste święto „Obrony Lwowa“

Dnia 21 i 22 listopada rb. Lwów obchodzić będzie uroczyste święto „Obrony Lwowa“. Program uroczystości m. in. przewiduje: nabożeństwo w świątyniach lwowskich, zebranie członków Kapituły Obrony Lwowa, uroczyste akademie w teatrach i t. p. W pierwszym dniu uroczystości wyruszy ze Lwowa do Warszawy pieszo patrol b. żołnierzy małopolskich oddziałów obohotnicznych z czasów walk z bolszewikami, by złożyć w darze Marszałkowi Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi szablę, zdobytą w bojach pod Zadwórzem.

Podróżąca akademія

Jak się dowiadujemy, najbliższe posiedzenie Polskiej Akademii Literatycznej, odbyć się ma w Katowicach. Na uroczystość tą przybędą z Warszawy specjaliści wszyscy akademicy. Pomysłowość naszych akademików jest niewyczerpana. Wczoraj wawrzyńcy, dzisiaj wyjazd do Katowic, a jutro może posiedzenie w samolocie. — A może nuda zwykłych posiedzeń naszych „nieśmiertelnych“ każe im szukać tego rodzaju urozmaiceń. Podróże kształcą...
Gdybym był żydem, to z zadowoleniem zająłbym miejsce wśród swoich na sali wykładowej; przyjemnością dostosowałbym się do wskazówek gospodarza

To jest tak!

Powód do radości
W brukowo - sanacyjnym „Expressie Porannym“ ukazała się notatka p. t. „Tępić bez litości“, w której autor wylicza z radością niezliczone nadużycia różnych dygnitarzy, jak: naczelnika urzędu skarbowego, burmistrza m. Suraż, komornika, kierownika rachuby urzędu skarbowego w Dolinie i innych, jako dowód energicznego feigania nadużyć przez władze. „Nadużycia nie są u nas pokrywane milczeniem lub protekcją“ — pisze z dumą „Express“.

Z równym powodzeniem można by cieszyć się z tego, że wzrosła ilość pożarów, w których interweniowała straż ogniowa, co dowodzi jej chwalebnej sprawności.

Oczywiście, może być taki stan rzeczy w Państwie, w którym władze nie ścigają przestępstw, a straż ogniowa nie interweniuje w pożarach dlatego, że władze solidaryzują się przestępcami, a strażnicy zamiast czuwać nad bezpieczeństwem mienia współobywateli, odają się pijaństwu lub zajmują sprawami osobistymi i nie są w stanie spełniać swych obowiązków. Ale chlubić się z tego, że tak nie jest w Polsce, na to doprawdy trzeba bardzo małych wymagań.

W dodatku jeśli dzieje się to po 10ciu latach „silnych rządów“, zwalczających korupcję i rządzących Państwem pod hasłem „sancacji moralnej“ i podniesienia autorytetu urzędów państwowych.

Papierowe rozwiązanie
Pod obrady naszych ciał ustawodawczych ma wejść niebawem wniosek o częściowym ograniczeniu podzielnosci gospodarstw wiejskich. Sprawa jest równie słuszna, jak nierealna w dzisiejszym stanie rzeczy.

Czyż można sobie wyobrazić, że gospodarz wiejski, mając paru synów, jednego z nich zrobi tylko dziedzicem swojej ziemi, a pozostałych skarże na głód i nędzę? Ze stanowiska społecznego oznaczałoby to tworzenie się nowych kadr lumpen - proletariatu.

Ta droga nie prowadzi do celu. Papierowy zakaz pozostanie tylko papierem, który nie zmieni w niczym istotnego stanu rzeczy. Trzeba najpierw dać nadmiarowi ludności wiejskiej możliwości zatrudnienia w innych dziedzinach życia, a dopiero wtedy pomyśleć o ograniczeniu podzielnosci gospodarstw wiejskich. Gdy jeden syn wieśniaka założy sobie sklep w mieście, drugi pójdzie pracować do fabryki, wtedy ojciec ze spokojem będzie mógł zostawić swoje gospodarstwo niepodzielne.

Papierowe rozwiązania w stylu obecnego projektu nie przyczyniają się, zdaniem naszym, zu pełnie do polepszenia sytuacji, zasłaniając jedynie sprawy istotnie ważne, od których trzeba zacząć.

Gdybym był żydem
Na wyższych uczelniach uciążliwa trwa podniecenie, wywołane stanowiskiem studentów żydów, którzy nie chcą zajmować miejsc, wyznaczonych im przez Polaków. Każdy naród ma swoje ambicje. Uwaga swoich współplemieńców za bliższych sobie, lepiej się wśród nich czuje, niż wśród obcych. Zrozumia jest także ambicja narodowa: Niemiec uważa, że Niemcy stoją wyżej od innych narodów, Francuz tak samo sądzi o Francuzach i t. d.

Kolce bez cóż

Gdy jestem u kogoś gościem to wiedziałbym, że muszę sie dzieć w tym pokoju, do którego mnie zaproszą gospodarze. Byłbym chamelem, gdybym się pchał na miejsca, przeznaczone nie dla mnie, gdybym przy gościnnym stole zajmował to miejsce, które mnie się podobą, a nie to, które wyznaczyli mi gospodarze...

Gdybym był żydem, to z zadowoleniem zająłbym miejsce wśród swoich na sali wykładowej; przyjemnością dostosowałbym się do wskazówek gospodarza

Gdybym był żydem, to z zadowoleniem zająłbym miejsce wśród swoich na sali wykładowej; przyjemnością dostosowałbym się do wskazówek gospodarza

Dziwne „metody wychowawcze” Bicie dzieci w szkole i zmuszanie ich do pracy fizycznej

W pow. ostrowskim, w Brańszczyku nad Bugiem w 7-klasowej szkole powszechnej zostały z dniem 24 października bezprawnie zawieszane lekcje religii przez kierownika szkoły Józefa Gaconia. Gacoń na każdym kroku walczy z władzami duchownymi; wbrew życzeniom rodziców nie pozwala dzieciom należeć do Krucjaty Eucharystycznej; należało do niej dzieci wydać ze szkoły.

W związku z tym grupa stu rodziców i prefekt wysłali kilka tygodni temu memoriał do Pana Ministra W. R. i O. P. Rodzice wyrażają w swym memoriale głęboką troskę o los swych dzieci obserwując wycyny wychowawców: kierownika szkoły Gaconia i żony jego Heleny Gacoń.

Podajemy fragmenty tego memoriału:

„Kierownik szkoły podczas pożaru wynikłego w Brańszczyku publicznie znieważał Straż Pożarną, używając różnych ordynarnych wyrazów, za co znów został pociągnięty do odpowiedzialności sądowej i oczekuje rozprawy. O tym również wszystkie dzieci wiedzą”.

„Gaconiowie tolerują bicie dzieci w szkole przez podległy personel, aż doszło do tego, że rodzice pobitego mocno chłopca a potem i wydalonego ze szkoły uzyskawszy świadectwo lekarskie, skierowali sprawę do p. prokuratora i takowa jest w toku”.

„Gaconiowa zmuszała sześć najstarszych dziewczynek szkolnych do kopania swoich kartofli i dopiero interwencja rodziców a szczególnie p. komendanta policji miejscowej zapobiegła temu dziewczynki, które nie chciały

kopać kartofli, musiały za karę w ciągu 2 godzin palcami wyrwać trawę z boiska szkolnego pomimo, że niektóre z nich są wątłe i słabe, a to było podczas zimy w połowie października”.

Gaconiowie wprowadzili do szkoły szpiegostwo i forytują specjalnie te dzieci, które wykonywują posługi w ich prywatnym mieszkaniu. W zakończeniu memoriału rodzice stwierdzają, że: „Postępowanie Gaconiów i pół-

toraroczna ich działalność w Brańszczyku wytworzy w wszystkich ludzi opinie, że szkoła w Brańszczyku nie wychowuje dzieci na dobrych ludzi, ale je deprawuje”.

Spółceństwo Brańszczyka i wsi okolicznych oczekuje z niecierpliwością na decyzję Ministra W. R. i O. P.

Stosunki panujące na terenie Inspektoratu w Ostrołęce winny zainteresować władze centralne.

Z sali koncertowej

Triumf „Harnasi” Szymanowskiego na II koncercie orkiestry Polskiego Radia w sali Domu Katolickiego

„Harnasie” (pierwotny tytuł tego dzieła brzmiał: „Janosik” lub „Zbójnicy”) powstały zaledwie parę lat temu, podczas dłuższego pobytu Szymanowskiego w Zakopanem. Dzisiaj dzieło to już zdobyło sobie przebiegły rozgłos europejski, u nas w kraju zaś porywa nawet szerokie masy publiczności niezbyt muzykalnej, jak to miało miejsce w Krakowie na Wawelu. Sekret żywiołowego powodzenia „Harnasiów” leży we względnej dostępności tej muzyki dla tłumy, dzięki umiejętnemu wyzyskaniu przez Szymanowskiego wszystkich najpiękniejszych i najpopularniejszych pieśni góralskich. Szymanowski dał się niejako przeniknąć poezji góralskiej muzyki, potrafił ją całkowicie wchłonąć i zasymilować. Folklor góralski stopił się razem z indywidualnością kompozytora w jedną nierozłączną całość, w rezultacie czego powstało dzieło, będące w równej mierze syntezą góralszczyzny jak i twórczości Szymanowskiego. „Harnasie” pozostaną zawsze genialnym wzorem artystycznej stylizacji folkloru tatrzańskiego i wczucia się w rdzenne cechy charakteru górali. Szymanowski dokonał tego, co próżno usiłował uczynić jeszcze Moniuszko (w „Halce”) i na co nie umiał się zdobyć Karłowicz: wystawił żywy pomnik góralszczyźnie.

Epopea góralskiej muzyki została zrealizowana przez Szymanowskiego w sposób niebywale mistrzowski i przystrojona w szatę orkiestrową tak barwną, jak jaskrawy strój legendarnych harnasiów. Szymanowski dozuje doświadczoną ręką napięcie dynamiczne, to też w chwili, gdy następuje efekt kulminacyjny — okrzyk całego chóru — wywiera on wrażenie równie wspaniałe, jak wstrząsające. Wydaje się wówczas, że to prawdziwi harnasie, ożywiłi magiczną potęgą czarów Szymanowskiego, wdarli się na salę koncertową i zawładnęli słuchaczami. Cudowny śpiew oddającego się samotnego górala, którym kończy się arcydzieło Szymanowskiego, pozostawia całą salę zamarłą, jakby zahypnotyzowaną przeżyłymi wrażeniami. Dopiero po dobrej chwili zaczyna się budzić w publiczności świadomość rzeczywistości.

Zwycięstwo sukces „Harnasiów” Szymanowskiego jest w wielkim

Minister opieki społecznej wydał zarządzenie o ulgach dla rolników z tytułu ich prywatno-prawnych zobowiązań wobec instytucji ubezpieczeń społecznych.

Instytucje ubezpieczeń społecznych rozłożą rolnikom spłatę długów zaciągniętych przed 1 lipca 1932 r. na okres nie krótszy niż lat 14 przy czym do dnia 1 grudnia 1938 r. zawiesza się całkowicie spłatę dłużnego kapitału.

Poza tym zarządzenie przewi-

duje obniżenie oprocentowania w czasie od 1 lipca 1932 r. po dzień 30 czerwca 1940 r. do wysokości 4 i pół procent rocznie oraz skreślenie wszelkich odsetek karnych kar umownych i odsetek od odsetek.

Ulgi w zakresie oprocentowania będą stosowane również do dłużników, którzy już zapłacili wyższe odsetki bądź odsetki karne od kary umownej. Ulgi odnoszą się także do współzobowiązanych.

CENTRALNY ZWIĄZEK DETALCZNEGO HURTOWNICTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO R. P.

KARTA WSTĘPU

NA VIII KIERMASZ KUPIECKI

upoważnia do zwiedzenia VIII KIERMASZU KUPIECKIEGO w Resursie Obywatelskiej (Krakowskie Przedmieście 64)

w dniach 23 — 28 listopada 1936 r. w godz. 9 — 22

Sprawa sędziego Jungwica Sprostowanie urzędowe

Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie nadysła nam następujące sprostowanie:

„W związku z wiadomością p. t. „W dobie zmian w sądownictwie. Warto przypomnieć sprawę sędziego Jungwica” (A. B. C. — Nowiny Codzienne Nr. 299 z dn. 18. X. 1936 r.) prostuję, iż nieprawdą jest jakoby skarga wszystkich adwokatów otwockich, wniesiona do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie, na sędziego Jungwica leżała w ciągu kilkunastu miesięcy pod suknem, natomiast prawdą jest, że w dn. 16. IV. 1935 r. wpłynęła do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie skarga na sędziego Jungwica, podpisana przez adwokatów z Otwocka, której zarzuty były przedmiotem niezwłocznego dochodzenia. Przeprowadzone dochodzenie w tej sprawie nie dało jednakże jakichkolwiek podstaw do wydania dalszych zarządzeń.

Nieprawdą jest również, że jeden z adwokatów oświadczył władzom sądowym, że był autorem notatki w Warszawskim Dzienniku Narodowym z lipca r. ub. w sprawie sędziego Jungwica, natomiast prawdą jest, że jeden z adwokatów otwockich w maju r. ub. wniósł do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie skargę na sędziego Jungwica o treści odpowiadającej notatce, zamieszczonej w Warszawskim Dzienniku Narodowym z dn. 17. VII. 1935 r. Wymieniony adwokat w wyniku dochodzenia pismem z dnia 4. VI. 1936 r. Nr. Prez. 876 pf./35 powiadomiony został o wynikach dochodzenia, zresztą negatywnych w odniesieniu do jego skargi.

Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie (—) T. Kamiński.
Warszawa, dnia 27 października 1936 r.
Prezes Sądu (—) T. Kamiński

ABC sportowe

Puchar Europy odwołany Cracovia zaproszona do Pragi

Międzynarodowy turniej hokejowy o puchar Europy z udziałem Cracovii został definitywnie odwołany. Powodem odwołania turnieju jest stanowisko Austriackiego związku hokejowego, który odmówił zgody na udział wiedeńskich drużyn w turnieju z powodu kolizji terminów mistrzostw okręgowych Austrii z terminami rozgrywek pucharowych.

W zamian za ten turniej Praskie sfery hokejowe proponują Cracovii przyjazd do Pragi na dwa mecze w dniach 2 i 3 grudnia r. b. Pierwszego dnia Cracovia walczyłaby z drużyną L. T. C. Praha, a drugiego dnia ze Spartą. Cracovia nie dała jeszcze odpowiedzi na propozycję czeskiego związku hokejowego.

Popyt na piłkarzy polskich Olympique Lillois „zakupuje” 3-go Po.aka

Znany polski gracz emigracyjny Spella zakupiony został ostatnio przez jedną z najlepszych francuskich drużyn zawodowych, Olympique Lillois, który wraz z klubem Racing (Strasbourg) posiada w r. b. największe szanse na zdobycie mistrzostwa Francji.

Jest to już trzeci z kolei Polak, który grać będzie w Olympique Lillois, gdyż klub ten zakupił nadto polskich graczy Woźniaka i Walczaka.

Podkreślić należy, że wymienieni trzej piłkarze grali uprzednio w klubach polskich i w reprezentacji emigracji naszej występowali niejednokrotnie prze-

ciwko naszym drużynom ligowym które bawiły we Francji.

Kronika sportowa

ZASZCZYTNE WYKONANIE
W związku z wprowadzonymi zmianami w zawodach lekkoatletycznych, Zarząd P. Z. L. A. przyznał, na zasadzie wyników ubiegłego sezonu, prawo do noszenia dwóch kolek olimpijskich na koszulkach następującym zawodnikom:

Walentynowicz, Nowackiej, Wajsołowej, Cejlikowej, Kwaśniewskiej, Zasiome, Śliwakowej, Bimakowskiemu, Kucharskiemu, Gąsowskiemu, Noji, Gancarzowi, Biergowemu, Pławczykowski, Hoffmanowi, Sznajdrowi, Klemczakowi, Moronczykowski, Luckhauzowi, Helasowski, Gierutcie, Siedleckiemu, Lokajskiemu i Turczykowi

Wyniki gonitw z dnia 19 listopada

GON. 1. Dyst. 1100 m. Nagr. 2500 zł. 1) Genewa, 2) Kusznierek, 2) Dumka (16). Wygr. w 1 m. 12 s. dowolnie. Tot. 6 zł.

GON. 2. Dyst. 1300 m. Nagr. 1000 zł. 1) Bessemara, 2) Gulyas, 2) Aurora III (52,5), 3) Indolence (72,5) i Kartagina (13,5), 5) Thal a (174,5), 6) Ormianka (33). Wyc. Hebe II. Wygr. w 1 m. 28 s. latwo o 4 dl. Tot. 11,50, franc. 8 i 16,50 zł.

GON. 3. Dyst. 1600 m. Nagr. 800 zł. 1) Forjy J. Wachowiak, 2) Mur-el (7), 3) Lakme (34), 4) Labor (29). Wygr. w 1 m. 51,5 s. latwo o 10 dl. Tot. 37, franc. 9 i 6 zł.

GON. 4. Dyst. 1100 m. Nagr. 1200 zł. 1) Awila, 2) Stasiak, 2) Ikarja (33), 3) Tabarin (24,5), 4) Pumpernikel (58,5), 5) Korazon (27,5). Wyc. Marine, Lektor, Ivresse. Wygr. w 1 m. 11,5 s. latwo o 1 dl. Tot. 9,50, franc. 7 i 9 zł.

GON. 5. Dyst. 2100 m. Nagr. 1200 zł. 1) Magnes, 2) Stasiak, 2) Hassan Bey (39), 3) Ibcus (1,5), 4) Piran-

dello (35) i 5) Orion (25), 6) Valdivia (118), 7) Papryka (302,50). Wyc. Lumen, Incident i Głusza. Wygr. w 2 m. 25 s. w walce o 1 dl. Tot. 29, franc. 7,50, 7,50 i 6,50 zł.

GON. 6. Dyst. 1100 m. Nagr. 1000 zł. 1) Sirdaropol, i Lewandowski, 2) Judca (25), 3) Ignis (37), 4) Bagneretta (28,5), 5) Navarra II (183,5), 6) Arkadia (174), 7) Trzask (22,5). Wyc. Hessia i Panama. Wygr. w 1 m. 14 s. latwo o 7 dl. Tot. 13,50, franc. 6, 8,50 i 8 zł.

GON. 7. Dyst. 1600 m. Nagr. 1800 zł. 1) Latona, 2) Stasiak, 2) Galahad (26,50), 3) Gilza (24,5), 4) Markietanka (28,5), 5) Laps (140,5), 6) Lumen (131). Wyc. Głusza i Voleur. Wygr. w 1 m. 50,5 s. latwo o 4 dl. Tot. 9,50, franc. 7,50 i 11,50 zł.

GON. 8. Dyst. 1600 m. Nagr. 800 zł. 1) Hebe II. J. Kłoszewski, 2) Hulanka II (33), 3) Ahi (19), 4) Anielka (34,5), 5) Helenka (36). Wyc. Bessemara. Wygr. w 1 m. 53 s. latwo o 5 dl. Tot. 11, franc. 7,50 i 12 zł.

Koncert w Filharmonii

na Dom Katolicki w żydowskiej dzielnicy

W niedzielę 22 listopada o godz. 3 pp. odbędzie się w Filharmonii Warszawskiej koncert, z którego dochód przeznaczony jest na budowę Domu Katolickiego przy kościele św. Augustyna (ul. Nowolipie 48). Dom ten ma stać się ośrodkiem pracy oświatowej i społecznej dla ludności chrześcijańskiej tej części miasta. Budowę prowadzi proboszcz miejscowej parafii, ks. kan. F. Garncarek wespół z powołanym specjalnie do życia Komitetem Budowy. Mury zostały już wysoko wydzwignięte do góry, trzeba je nakryć dachem przed zbliżającą się zimą, a pieniędzy na to brak.

Mieszkańcy tej dzielnicy to przeważnie ludzie ubodzy, więc Komitet odwołuje się do całej katolickiej Warszawy z prośbą o pomoc.

Z uwagi na to, że ludność tej dzielnicy, posiadającej największe skupie-

„Na swojską nutę”

Lekka audycja w radio

W sobotę dnia 21. 11. o godz. 19.30 nadaje Rozgłosnia Lwowska na wszystkie stacje Polskiego Radia lekką audycję muzyczną, podając piosenki polskie muzyce ludowej i melodiom ludowym w artystycznym opracowaniu. W audycji weźmie udział laureatka międzynarodowego konkursu wiedeńskiego, Waleria Jędrzejewska, orkiestra mandolinistów „Hejnał” i zespół reweleersów „Wesoła Piątka”, który śpiewać będzie ni. in. piosn: St. Nowadonickiego. Pieśń ta wykonywana po raz pierwszy w układzie na zespół reweleersów przez „Wesołą Piątkę” spotkały się z dużym uznaniem przed dwoma laty.

Powstała w Poznaniu

Pierwsza Kasa Bezprocentowa

Władze wojewódzkie zarejestrowały w Poznaniu stowarzyszenie p. n. „Kasa Bezprocentowego Kredytu dla Rzeczyościa Chrześcijańskiej”. Na czele zarządu kasy stoją p. Ignacy Knośpiński, starszy cechu rzeźniczo-wędliniarskiego oraz znani z działalności społecznej i narodowej pp. radca Ksawery Gadebusch, radca A. Trawiński i Henryk Kruk, prezes poznańskiego Koła Związku Polskiego i członek zarządu najpoważniejszej organizacji kupieckiej Zrzeszenia Kupców Chrześcijan.

Statut kasy przewiduje podział członków na zwyczajnych, który-

mi mogą być tylko rzemieślnicy, oraz wspierający. Zarząd kasy zamierza rozwinąć szeroką propagandę wśród rzemieślników i społeczeństwa za zgromadzeniem potrzebnych funduszy.

Sytuacja rzemiosła w Wielkopolsce jest ciężka z uwagi na przepełnienie w poszczególnych zawodach oraz konkurencję ze strony nielegalnego przeważnie żydowskiego rzemiosła. Pomoc finansowa nawet w skromnych ramach może wiele ulżyć doli rzemiosła i przyczynić się do ułatwienia akcji przesiedleńczej rzemieślników do zażytych miast i miasteczek Polski środkowej i Kresów. (h. s.)

„Precz z uzurpatorami!”

Tajną drukarnię antykomunistyczną wykryto pod Moskwą

W Czerkisiowie, maleńkiej stacji pod Moskwą, wykryto tajną drukarnię, która przez kilka miesięcy wydrukowała wiele proklamacji i ulotek o charakterze antykomunistycznym. Drukarenka znajdowała się na strychu domu jednego z członków partii komunistycznej. Odezwy dema-

W.-prezydent „czerwonego” Piotrkowa nie traci tupetu

Na posiedzeniu rady miejskiej dnia 18 b. m. skazany na rok więzienia wiceprezydent m. Piotrkowa Wł. Uziębło, nie tylko był obecny na sali obrad, ale początkowo miał zamiar przewodniczyć obradom. Widocznie jednak zorientował się co do zdecydowanego nastroju nie „czerwonych” członków rady, ponieważ po od-

czytaniu sprawozdania komisji budżetowej, przewodnictwo objął drugi wiceprezydent, B. Jabłoński.

Jak wiadomo, Uziębło skazany został dnia 12 b. m. na rok więzienia za zorganizowanie zajść dnia 27-go maja b. r. podczas obchodu Stronnicwa Narodowego w Piotrkowie.

Narodowcy rozpedzili zebranie hitlerowców w Inowrocławiu

Donoszą z Inowrocławia, że w miejscowym hotelu „Basta” odbył się miało zebranie „Jungdeutsche partei”, na które przybyło około 250 osób. Przed rozpoczęciem obrad na salę wkroczyła grupa młodzieży narodowej w ilości około 30 osób, która po odśpiewaniu hymnu narodowego i pieśni bojowej usunęła wszystkich hitlerowców z sali.

Jednocześnie przy nieustannych okrzykach: „Nie damy Gdańska!” — Niech żyje polski Gdańsk! — zerwanio hitlerowski transparent oraz odznaki „Jungdeutsche partei”. Transparent ten i oznaki młodzieży spaliła przed hotelem, wznosząc okrzyki na cześć armii narodowej.

42 tysiące „zlikwidowanych” księży

Odezwa niemieckiego komitetu „Pro Deo” Albo Bogu, albo szatanowi

Niemiecki komitet „Pro Deo” (Zza Boga) ogłosił ostatnio następującą skargę:

„Bezbożny bolszewizm podjął nowy atak. Na rozkaz Moskwy morduje się w Hiszpanii okrutnie niezliczonych chrześcijan z powodu ich wiary. Dzień po dniu wznoszą się ku niebu płomienie pożarów zburzonych kościołów i klasztorów. Nie starcza bolszewizmowi tej szóstej części świata, którą od 19 lat terroryzuje. Teraz znów atakuje. W nowym kraju Boga chcą zdetronizować, ludzi wtrącić w nędzę i cierpienia! I gdy morduje w Hiszpanii, zaostza jednocześnie terror przeciw ostatniej reszcie chrześcijaństwa w Sowieciech. Przeszło 42 tysiące duchownych zostało, według własnych relacji Sowieców, „zlikwidowanych”, tysiące świą-

tyń zwalonych, spustoszonych i zbeszczeszczonych...

W tej godzinie jest obowiązkiem całego chrześcijaństwa, wyżyć w oporze wszystkie siły, aby bolszewickiemu bezbożnictwu przeciwstawić tamę przeciwną. Idzie o walkę światłości z ciemnością, walkę życia z siłami zniszczenia. Trzeba kontroli nad samym sobą. Trzeba własne szeregi oczyścić z tych, którzy otwarcie lub w ukryciu pakują z wrogiem, którzy w głębokim zaślepieniu usiłują odnaleźć paralele między wiarą chrześcijańską i komunizmem. Nie można służyć Bogu i szatanowi! Wzywamy do jasnej decyzji, do zdecydowanego oporu. Atak sił ciemności musi rozbić się o niezachwianą wolę całego chrześcijaństwa!”

LISTOPAD 21 SOBOTA
SŁONCE wschód zachód
7-7 15-7
K S r Z i
wschód zachód
11-52 22-46
Dziś Ofiar. N. M. P.
Jutro św. Cecylii

Pełna tabela loterii
2-gi dzień ciągnięcia II-iej klasy 37-iej Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie
Główne wygrane
10.000 zł.: 22272 38699
2.000 zł.: 6059 75864 183889
Po zł. 1000: 102938 105395
Po 500 zł.: 13381 19004 31031

FEAFRY
WIELKI: „Carmen” z Hupertową, Gruszczyńskim i Czaplickim. W niedzielę o godz. 12-iej przedstawienie dla dzieci, o godz. 15.30 „Straszny dwór”, o godz. 20-iej „Dzwony z Kornwala”.

NARODOWY: Dziś molierowska „Skapiec” z Solskim. Jutro o godz. 15.30 „Sprawy rodzinne”, o godz. 20-iej „Wesele” Wyspiańskiego. Schem i innymi. Jutro o godz. 15.30 i 20-iej „Dowód osobisty”.
Wysokiej. W niedzielę o godz. 16-iej „Cwiartka papieru” Sardou.

WYGRANE W KOLECIE
Wielki wygrany: 104425 110349 114713 116037
19261 119634 121206 139077
38283 139125 140738 148964

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 50 zł.
74 581 717 1367 917 2174 611
3006 275 335 418 16 595 688 4029
268 386 434 738 531 515 240 316

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 150 zł.
550 1048 941 2065 775 915 8075
107 89 435 41 51 555 901 4117 221
402 475 580 554 5541 588 6018 309

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 50 zł.
43443 527 633 44022 296 691 45688 700
46111 397 841 47198 697 48842 49 650
50220 386 51041 54297 55705 50859

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 150 zł.
379 1340 306 2712 867 97 3317 5919
1471 10552 885 11042 13465 563 688
782 14477 16092 507 18836 19570 20029

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 50 zł.
438 690 1548 86 621 942 2056 190
3895 4104 83 874 903 5455 6045 824
7336 460 8227 326 11831 907 41 12159

WYGRANE W KOLECIE
Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

WIELE WYGRANYCH
DZIERŻANOWSKIEGO
Warzawa, Nowy-Swiat 64, Gnieszno Chrobrego 2

Wielki wygrany: 104425 110349 114713 116037
19261 119634 121206 139077
38283 139125 140738 148964

Wygrane po 50 zł.
74 581 717 1367 917 2174 611
3006 275 335 418 16 595 688 4029
268 386 434 738 531 515 240 316

Wygrane po 150 zł.
550 1048 941 2065 775 915 8075
107 89 435 41 51 555 901 4117 221
402 475 580 554 5541 588 6018 309

IV ciągnięcie
Główne wygrane
Dzienna wygrana zł. 25.000 na nr. 172838.
Zł. 10.000 nr. 22447 94929
Zł. 5.000 nr. 30267 45394 117175

Wygrane po 50 zł.
438 690 1548 86 621 942 2056 190
3895 4104 83 874 903 5455 6045 824
7336 460 8227 326 11831 907 41 12159

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Nareszcie
Odebrano Giełdzie Mięsnej
prawo inkasowania podatków

Jak wiadomo, między Izba Skarbową a Giełdą Mięsną istniała dotychczas umowa, na podstawie której Giełda Mięsna była inkasentką podatku obrotowego od obrotów mięsem, dokonywanych za jej pośrednictwem. Było to źródłem wielu nieporozumień i narzekan, zresztą słusznych ze strony handlujących, ze potrącenia Giełdy są zbyt wysokie, znacznie przekraczające rozmiary podatków i podrażające wskutek tego cenę mięsa.

Sensacyjny wniosek obrony
w sprawie o katastrofę przy ul. Freta

Proces o katastrofę przy ul. Freta 16, dobiega końca. Wczoraj sąd przesłuchał ostatnich świadków odwodowych, powołanych przez oskarżonych dr. Fischna i adm. Podbora. Zbadano również kilku świadków na okoliczność powództwa cywilnego, jakie zgłosiło kilku lokatorów domu przy ul. Freta, którzy w czasie katastrofy poniesli szkody z powodu zniszczenia rzeczy.

Wielki pożar przy ul. Willowej
Eksplozja zbiornika benzyny

Wczoraj w czasie rozgrywania pierwszego gonitwy na torze moko-towskim miłośnicy totalizatora — starymi rupieciami. Dzięki energicznemu wysiłkom udało się zlokalizować ogień w ciągu 50 minut. Całkowite jego ugaszenie zajęło przeszło dwie godziny. Dach i strych domu zupełnie spłonęły, zaś dwa mieszkania na piątym piętrze uległy zniszczeniu (wyrabano ściany i sufity), a 4 zostały zalane. Straty wynoszą około 50.000 zł.

„O koloniach dla Polski”

W związku z dniami kolonialnymi, którym poświęca Polskie Radio szereg audycji w swym programie — dnia 21. 11. o godz. 19.00 audycja dla Polaków zagranicą nosi również charakter okolicznościowy. Audycję tę p. t. „O koloniach dla Polski” oprowadził Zbigniew Jasński.

STUDENTÓW

wykwalfikowanych korepetytorów, nauczycieli i biuralistów poleca Biuro Pośrednictwa Pracy przy T-wie „Br. Pom. S. U. J. P.” ul. Krakowskie Przedmieście 30. tel. 277-02. Dyżury codziennie w godz. 13 — 14 i 19 — 20.

ABC
Nowiny Codzienne?

256 303 806 108388 622 726 109 731
110155 112123 670 13495 114282 115
066 744 117324 629 118462 807 119490

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

Wygrane po 50 zł.
570 1170 395 422 2967 3083 350 594
19 906 4299 312 694 57 7012 615
-298 914 939 967 10144 388 11025 933

Wygrane po 150 zł.
256 3102 560 829 4877 5627 724
35 6726 7400 8013 228 538 10457
11158 321 77 622 13089 518 14865

RADIO
SOBOTA, 21 LISTOPADA.

6.30 Kiedy ranne wstają zorze.
6.33 Gminastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.25 „Parę informacji”. 7.30 Muzyka (pł.). 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół: „Spiwajmy piosenki”. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert w wyk. zespołu „Almar i Otten” z udziałem 2 fortepianów. 12.40 „Skryżanka rolnicza”. 14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Emil i detektywi” — słuchowisko dla dzieci starszych. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Orkiestra Marka Webera i Ryszard Crooks — tenor (płyty). 16.00 „Nasz program”. 16.10 „Życie kulturalne stolicy”. 16.15 Koncert orkiestry wileńskiej. 17.00 Koncert solistów. Wykonawcy: Flora Czarnoka — fortepian Marian Iarno — śpiew. 17.50 „Przełąd wydawnictw” 18.00 Pogad aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Koncert reklamowy. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja dla Polaków zagranicą: „O koloniach dla Polski”. 19.30 „Na swojską nutę” — lekka audycja muzyczna w wykonaniu: Walerii Jedrzejskiej, Wesołej „Piątki”, orkiestry mandolinistów „Hejnał” i konferansjera (ze Lwowa). 20.30 Nowości literackie. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert w wyk. Ork. Symf. P. R. z udziałem Sławy Orłowskiej (śpiew). 22.00 „Kukułka Wileńska”: „W kawiarni „Pod kukułką”. 22.30 Muzyka taneczna (pł.).

Niedziela, 22 listopada
8.00 Sygnał czasu i pieśni „Pod Twoją obronę”. 8.03 „Audycja dla Twoj”. 1. „Gazetka rolnicza”. 2. Muzyka (płyty). 3. „Nasze piaski i ich

potrzeby nawozowe” — pogadanka. 4. Muzyka (płyty). 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Kazanie wygł. ks. prof. Bronisław Pagowski. Chóry Archidiecezji Warszawskiej, zrzeszone pod protektoratem Związku Polskich Organizatorów i chórmistrzów wykonają mszę „Misericors Dominus” ks. dr. Józefa Orszulika. Koncert rozrywkowy z udziałem Janusza Poplawskiego (pł.). 1.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Poranek muzyczny (z Poznania). 14.00 Reportaż z portu gdynińskiego. 14.30 „1000 taktów muzyki”. 15.30 „Audycja dla wsi”. 1. „Jak doszedłem do dobrej łaki”. — pogadanka. 2. „Przełąd rynków produktów rolnych”. 16.00 Koncert reklamowy. 16.30 Kuranty staroswieckie: „Szkoda wosów” — komedio - opera Ludwika Dmuszewskiego osnuta na motywach piosenek z XVIII i początku XIX wieku. 17.10 „Podwieczorek przy mikrofonie” — transmisja z sali restauracyjnej hotelu „Bristol”. 19.00 Roman Palestera: Fragmenty z „Godów weselnych” (transmisja z Londynu). 19.30 „Przełąd idei kolonialnej w naszej literaturze”, szkic literacki. 19.45 Muzyka salonowa (pł.). 20.40 Przegląd polityczny. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fall” p. t. „Czy jest coś dla panny Anieli?”. 21.30 Wiadomości sportowe ze wszystkich Rozgłośni P. R. 21.50 Koncert w wykonaniu orkiestry Marynarki Wojennej (z Gdyni przez Toruń). 2.35 Muzyka taneczna (pł.).

Sprawa przytycka w apelacji Prokurator zbija tezę żydowską o stanie obrony koniecznej

LUBLIN, 19. 11. (tel. wł.) Dziś przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie rozpoczyna się rozprawa apelacyjna o krwawe zajścia w Przytyku. Apelację wnoszą prokurator, obrońcy i zastępcy powodów cywilnych.

Po wstępnych formalnościach obrońcy, zastępcy powodów cywilnych i prokurator złożyli szereg wniosków. Na szczególną uwagę zasługuje wniosek prokuratora Dutkiewicza o zbadanie Hersza Minkowskiego, oraz mec. Szumańskiego, jedynego adwokata polaka występującego w obronie żydów o zarządzenie wizji lokalnej, oraz sprowadzenie na rozprawę oskarżonego Leski i zmierzanie jego pleców i wzrostu. Sąd po półtoragodzinnej naradzie wszystkie te wnioski odrzucił. Sąd odrzucił również wnioski 10 oskarżonych Polaków, którzy zrzekają się apelacji, ponieważ kończy im się termin odsiadania kary.

Po zamknięciu przewodu sądowego rozpoczęły się przemówienia stron. W dniu dzisiejszym przemawiał prokurator Dutkiewicz, który zbijał w przekonujący sposób 3 zasadnicze tezy obrony żydowskiej:

- 1) że żydzi nie mogą odpowiadać z artykułu o zbiegowiskach,
- 2) że działali w obronie koniecznej,

3) o niewinności oskarżonego rze udział kilku nowych obrońców, m. in. mec. mec. Szwentner, Quirini, Rettinger z Lublina oraz Quirini, Rettinger z Lublina oraz wzięcia Carcel Modelo, które już poprzednio zostało zajęte przez powstańców, oddziały powstańcze zajęły kilka ulic oraz głównie w pierwszych liniach, gdzie pojawienie się jej, według relacji z Walencji, wywołało spontaniczny wybuch entuzjazmu.

Koncentryczny atak na Madryt Blokadę portów rządowych zapowiada gen. Franco

AVILA, 19. 11. Wszystkie siły zbrojne znajdujące się pod rozkazami gen. Mola dokoła Madrytu wznowiły dn. 19 b. m. od rana natarcie. Kolumny płk. Delgado Bartolomeu poparte przez kolumny płk. Escamez atakowały po północno-zachodniej stronie miasta, kolumny Barrona i Asensio poparte przez oddziały karlistów płk. Rada — od strony zachodniej. Od południa nacierały kolumny Tella i Monasterio.

Samoloty powstańców zrzucały koszary położone pomiędzy dworcem p.n. a dzielnicą uniwersytecką

La Passionaria agituje

PARYŻ, 19. 11. Według doniesień z Walencji, wojska czerwone w Madrycie obecnie przegrupowują się i zajmują nowe pozycje, na których zamierzają stawić skuteczny opór wojskom powstańczym. Do Madrytu wysłano najlepszych agitatorów dla podtrzymania ducha w szeregach walczącej. Między innymi do stolicy przybyła slyma „La Passionaria“, która w gorących przemówieniach nawołuje żołnierzy madryckich do wytrwania w walce, zapowiadając rychłą pomoc z zewnątrz. „La Passionaria“ rozwija swą akcję ogromnej siły bomby na gmachach min. spraw wewnętrznych na Puerta del Sol, niszącąc go całkowicie. O g. 10-ej z rana wojska powstańcze zajęły kilkadziesiąt willi leżących pomiędzy mostami Segovia i Toledo na rzece Manzanares.

W północno-zachodniej dzielnicy nacierające wojska powstańcze zajęły stadion i wtargnęły na ulicę Pablo Iglesias. W pobliżu więzienia Carcel Modelo, które już poprzednio zostało zajęte przez powstańców, oddziały powstańcze zajęły kilka ulic oraz głównie w pierwszych liniach, gdzie pojawienie się jej, według relacji z Walencji, wywołało spontaniczny wybuch entuzjazmu.

Dowódcą zreorganizowanych sił obronnych stolicy mianowany został przez Largo Caballero, gen. Encarnación.

Zapowiedź blokady

LONDYN, 19. 11. W sobotę gubernator wojskowy Palmy zawiadomił władze brytyjskie w Palmie, iż w razie operacji wojskowych przeciwko Taragonie, Walencji i Alicante i Kartagenie powstańcy mogliby gwarantować jedynie zatrzymanie się okrętów w miejscach ściśle określonych, odległych o kilka mil od portów, przeciwko którym byłyby prowadzone operacje wojskowe.

LONDYN, 19. 11. W kołach zbliżonych do Foreign Office oświadcza, że angielskie ministerstwo spraw zagranicznych obecnie bada zagadnienie zapowiedzianej przez gen. Franco blokady Barcelony i Walencji. Kwestia ta uważana jest za niezwykle doniosłą. Dziś ambasador francuski Corbin zjawił się w Foreign Office celem doprowadzenia w tej sprawie do uzgodnienia poglądów Anglii i Francji.

Podniocenie w Londynie

LONDYN, 19. 11. Rząd brytyjski jest obecnie w kontakcie z rządem w Burgos w związku z groźbą gen. Franco bombardowania Barcelony. Gen. Franco poinformował zainteresowane rządy, a w ich liczbie rząd brytyjski, że przynajmniej obcym statkom strefę ochronną, strzegącą ich przed bombardowaniem, w następują-

Dowiadujemy się, że rokowania polsko-niemieckie w sprawie tranzytu pociągów przez Pomorze polskie do Prus Wschodnich weszły w nową fazę. Rzesza Niemiecka domaga się, aby należność za ten

tranzyt była regulowana na przyszość w dostawach towarowych, a nie w dewizach. Rząd niemiecki nie tylko nie chce regulować należności w dewizach, ale nie chce również płacić inaczej, jak w naturze, bieżących należności miesięcznych.

Ze strony niemieckiej dano do zrozumienia, że tym razem Niemcy nie zgodzą się na żadne kompromisy i że w razie, gdyby nie doszło do porozumienia, Rzesza niemiecka zdecydowana jest zrezygnować całkowicie z pociągów

W brytyjskich kołach oficjalnych podkreślają, że o jakimkolwiek zamiarze gen. Franco zarządzenia blokady Barcelony nie w Londynie nie wiadzą. Blokada ta spotkałaby się ze stanowczym sprzeciwem W. Brytanii.

Bombardowanie Barcelony

PARYŻ, 19. 11. Korespondent „Intransigeant“ donosi z Barcelony, iż krążownik powstańczy dzisiaj w nocy dwukrotnie bombardował miasto. Po raz pierwszy po północy, po raz drugi po godz. 4-tej. Około godz. 7-ej słychać było również odległe odgłosy kanonady.

Szkody wyrządzone przez bombardowanie są nieznaczące.

Korespondent dziennika dodaje iż ludność nawet nie zdawała sobie sprawy z tego, iż miasto jest bombardowane, ponieważ w chwili gdy padały na nie pociski z krążownika powstańczego nad miastem szalała burza.

Według korespondenta „Intransigeant“ Barcelona prawdopodobnie była ostrzeliwana przez krążownik powstańczy „Gadaria“.

SEWILLA, 19. 11. Krążownik powstańczy „Canarias“ zatopił w pobliżu portu katalońskiego Palamos parowiec, wiozący ładunek broni i amunicji dla wojsk czerwonych.

Szantaż podstępny bankru'a Niemcy nie chcą płacić grożąc zaniechaniem ruchu tranzytowego

tranzyt była regulowana na przyszość w dostawach towarowych, a nie w dewizach. Rząd niemiecki nie tylko nie chce regulować należności w dewizach, ale nie chce również płacić inaczej, jak w naturze, bieżących należności miesięcznych.

Ze strony niemieckiej dano do zrozumienia, że tym razem Niemcy nie zgodzą się na żadne kompromisy i że w razie, gdyby nie doszło do porozumienia, Rzesza niemiecka zdecydowana jest zrezygnować całkowicie z pociągów

tranzytowych przez terytorium polskie. Pociągi niają być zastąpione na odcinku Leba — Piława przez komunikację okrętową, z Piławą zaś do Królewca kursować mają normalne pociągi niemieckie.

Strata czasu wywołana przez podróż morską na szlaku Leba — Piława ma być nadrobiona przez przyspieszenie pociągów z Piławy do Królewca. Ten plan niemiecki stanowić ma jak gdyby pewnego rodzaju ultimatum pod adresem Polski.

WYKWIETNE KRAWIECTWO WYKWIETNE I CYWILNE Na miarę Ceny przystępne B-dla OSTROWSCY N.5 wiat 44 tel 5 37-32 WATIKAN 31111

Wojna chińsko-mongolska Mongolia wewnętrzna ogłasza niezależność

PEKIN, 19. 11. Książę Teh ogłosił urzędowo niezależność Mongolii wewnętrznej, oświadczając, że zamierza wcielić do swego państwa 5 powiatów wschodnich prowincji Suiyuan.

PEKIN, 19. 11. Według wiadomości ze źródeł chińskich toczą się walki pomiędzy wojskami chińskimi a mongolskimi w okolicy Taolin. Miejscowość ta ciągle jeszcze znajduje się w rękach wojsk prowincji Suiyuan.

Jeden z oddziałów mandżursko-mongolskich, popierany przez lotników zaatakował dzisiaj Singho. Prasa chińska przewiduje, iż za 2 lub 3 dni nastąpi atak na całość linii.

Wojska chińskie rzekomo liczebnie przewyższają swych przeciwników, a rząd nankijski jest zdecydowany popierać w wszelki możliwy sposób rządy prowincji Chansi i Suiyuan.

Walencja protestuje przeciwko uznaniu rządu narodowego

GENEWA, 19. 11. Generalny sekretarz Ligi Narodów otrzymał drogą pośrednią przez stację radiową wiadomość z Walencji, że rząd Madrycki wystosował do Ligi Narodów protest, przeciw uznaniu rządu w Burgos przez Niemcy i Włochy. Do godzin południowych nie otrzymał sekretariat Ligi pisemnego tekstu protestu.

W kołach zbliżonych do Ligi Narodów wyrażają wątpliwości, czy demarche rządu Walencji w jakiegokolwiek formie uczyniona mogłaby odnieść skutek.

Powstaje natomiast inna trudność mianowicie 7 grudnia ma się zebrać w Genewie komisja złożona z 27 państw, celem naradzenia się nad ewentualną zmianą aktu Ligi Narodów. Nasuwa się więc pytanie, czy Hiszpania weźmie udział w tej komisji, a jeśli weźmie, to przez kogo będzie reprezentowana.

Przeważa tu zdanie, że państwa biorące udział w komisji zwrócą się do obu rządów hiszpańskich z prośbą o powstrzymanie się od uczestniczenia w komisji.

Rząd wystawił na szwank cywilną ludność Madrytu

SALAMANKA, 19. 11. Członkowie korpusu dyplomatycznego, którzy pozostali jeszcze w Madrycie, zwrócili się do głównej kwatery powstańczej z protestem przeciwko bombardowaniu stolicy przez samoloty powstańcze,

przez co wśród ludności cywilnej spowodowane zostały liczne niewinne ofiary.

W odpowiedzi na powyższą interwencję główna kwatera powstańcza w Salamance ogłosiła komunikat, stwierdzający, że gen Varela umyślnie polecił nie ostrzeliwać wyłotów południowo-wschodnich Madrytu, by w ten sposób umożliwić odwrót nie tylko ludności cywilnej, lecz także milicji czerwonej. Niezależnie od tego sztab generalny sił powstańczych przydzielił ludności madryckiej strefę neutralną, do której mogła się schronić. Komunikat powstańczy zaznacza dalej, że władze madryckie nie dopuściły do ewakuowania ludności do strefy neutralnej, zmuszając wszystkich do wzięcia udziału w obronie miasta i do umacniania każdego poszczególnego domu. W tym stanie rzeczy władze madryckie same są odpowiedzialne za ofiary wśród ludności.

4 zabitych, 14 rannych W katastrofie kolejowej Zdruzgotany wagon pociągu zakopiańskiego

KRAKÓW, 19. 11. W dniu dzisiejszym pociąg osobowy nr. 522 odjeżdżający z Zakopanego do Krakowa o godz. 16 wykoleił się w Chabówce.

Pociąg składał się z 13 wagonów. Wykoleiły się wagony 10 i 11. Pierwsze 9 wagonów, brankard i wóz pocztowy pozostały nie naruszone. Z wykolejonych 2 wagonów, wagon 3 klasy został zdruzgotany, a wagon pulmanowski poważnie uszkodzony.

Ofiarą katastrofy padły 4 osoby zabite, w tym 2 mężczyźni i 2 kobiety, oraz 6 osób ciężko rannych i 8 leżących rannych.

Władze policyjne zajmują się stwierdzeniem tożsamości zabitych. Na miejscu przyczynę katastrofy bada komisja, złożona z przedstawicieli władz kolejowych i sądowych. Wskutek katastrofy nastąpiła przerwa w ruchu pociągów. Ruch kolejowy odbywa się z przesiadaniem w miejscu katastrofy. Przerwa w ruchu pociągów potrwa kilka godzin. Nad przywróceniem normalnego ruchu i usunięciem przeszkód pracują kolejowe oddziały ratownicze.

Władze policyjne zajmują się stwierdzeniem tożsamości zabitych. Na miejscu przyczynę katastrofy bada komisja, złożona z przedstawicieli władz kolejowych i sądowych. Wskutek katastrofy nastąpiła przerwa w ruchu pociągów. Ruch kolejowy odbywa się z przesiadaniem w miejscu katastrofy. Przerwa w ruchu pociągów potrwa kilka godzin. Nad przywróceniem normalnego ruchu i usunięciem przeszkód pracują kolejowe oddziały ratownicze.

Ślub księżniczki Juliany ściąga setki tysięcy widzów

HAGA, 19. 11. Na ślub holenderskiej następczyni tronu ks. Juliany z ks. Bernardem Lippe-Biesterfeld, przyjadą z Indji holenderskich tamtejsi książęta.

Obliczają, że na uroczystości ślubne zjedzie do Hagi z Holandii i zagranicy kilkaset tysięcy osób. Haga liczy obecnie przeszło 450 tys. mieszkańców.

Już teraz zaznacza się duży popyt na miejsca na trybunach i w oknach znajdujących się na tra-

sie pochodzącego ślubnego. Ceny za miejsce wahają się od 100 do 125 guldenów. Z uwagi na to, że ślub odbędzie się w styczniu, miejsca na otwartych trybunach znajdują mało odbiorców. Natomiast miejsca w oknach już są prawie wyprzedane.

W związku z uroczystościami ślubnymi wakacje gwiazdkowe w szkołach zostały przedłużone o 10 dni.

Wizyta higienistów cudzoziemskich

Do Warszawy przybyli profesorowie Pittalug, Stampar i Jameson, którzy przybyli do Polski z ramienia komitetu higieny Ligi Narodów, celem zapoznania się z organizacją i działalnością państwowej szkoły higieny. Goście zwiedzili państwową szkołę higieny, wyrażając się z wielkim uznaniem o organizacji, dokształceniu lekarzy, funkcjonariuszy państwowej służby zdrowia w Polsce. Goście zabawią u nas 3 dni.

50 zł. grzywny za naruszenie nietykalności p. Minberg

ŁÓDŹ, 19. 11. Przed kilku dniami przy zbiegu ulic Kilińskiego i Główniej został poturbowany przez pijanego Władysława Ślania posel na Sejm i prezes łódz-

kiej gminy żydowskiej Minberg. Dziś Staniec został skazany za naruszenie nietykalności poselskiej na 50 zł. grzywny.

Radca magistratu katowickiego Działal na szkodę miasta

Prokuratura Sądu Okręgowego w Katowicach prowadzi dochodzenia przeciwko jednemu z radców magistratu miasta Katowice o działanie na szkodę miasta, przez uzyskanie w podstępny spo-

sób dzierżawy miejskiej po cenie daleko niższej od ofert prywatnych.

Niezależnie od dochodzeń prokuratorskich prowadzi dochodzenia władze wojewódzkie.

Likwidacja jacejki O. U. N. na terenie pow. sokalskiego

LWÓW, 19. 11. W powiecie sokalskim wykryto tajne archiwum terrorystycznej organizacji ukraińskiej OUN i znaleziono dokumenty, stwierdzające, że OUN należy ostatnio na inteligencję ukraińską specjalny podatek, prze-

znaczony na cele wzmocnienia akcji OUN.

Policja aresztowała cały skład jacejki, znajdującej się na terenie pow. sokalskiego, w liczbie około 14 osób.

O 8-godzinny dzień pracy na kolejach państwowych

Zabiegi o skrócenie czasu pracy w górnictwie wywołały poruszenie wśród robotników innych

dzierzin m. in. wśród pracowników kolejowych.

Kolejarze nie zabiegają o skrócenie norm czasu pracy, określonych rozporządzeniami, ale o ściśle przestrzeganie przepisów obowiązujących. Obecnie bowiem pracownicy kolejowi są przeciążeni pracą, w której wyczerpują się umysłowo i fizycznie.

Przepisy o normach pracy na kolejach stały się fikcją i istnieją tylko na papierze.

Proces „specja” niemieckiego w obecności konsula Rzeszy

MOSKWA, 19. 11. W dniu dzisiejszym przed kolegium wojennym najwyższego sądu ZSRR. w Nowosybirsku rozpoczął się proces inż. Stiecklinga, obywatela Rzeszy, aresztowanego ostatnio w Nowosybirsku. Inż. Stieckling od dłuższego czasu pracował jako specjalista górnik w zagłębiu żu-

nieckim. Jest on oskarżony o utrzymywanie stosunków z trockistami i elementami kontrewolucyjnymi.

Według otrzymanych ostatnio wiadomości, proces inż. Stiecklinga toczy się przy drzwiach otwartych i konsul niemiecki w Nowosybirsku jest na nim obecny.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenaumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Konto PKO 23400. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.
PRZEDSIAWICIELSTWA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59. Włocławek, Cyganki 24, tel. 136.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpary (na wszystkich stronach po 6 szpary): na 1-iej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 150 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekarzkie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz duże litery w ogłoszeniach „dobrość” liczą się za oddzielne wyrazy a „łusty druk” — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (R). Za termin dokończony Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Aleje Jerozolimskie 3 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.